

DARBININKAS

LI NR. 7 SECOND-CLASS PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 28, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

KAS MUMS TA ŠVENTĖ, bet jeigu ji...

Vaizduose iš Vilniaus pasakojama apie lietuvių pažiūras į dainų šventę, apie jaunimo patriotizmą...

Pasakotojas mėgino perduoti nuotaikas bei vertinimus, kuriais lietuviai sutiko dainų ir šokių šventę 25 pavergimo metų jubiliejui.

"Kas mums ta šventė", sakė, "bet mums bus džiaugsmo, kad galėsime ja pasinaudoti; kad mūsų jaunimas iš miestų ir kaimų pamatys mūsų gražiąją sostinę, kad vienas su kitu susipažins. Pasinaudosim ir tuo, kad Maskva gal šventės proga duos daugiau pinigų, atveš į Vilnių daugiau prekių".

Ir atvežė. Gedimino ir Jabolonskio gatvėse atidarė krautuve batam, piniginiem. Zmonių buvo tokia spūstis, kad sulaužė stalus, išnešiojo batus, iki spūstį miliciją atkviesti. O viena atstovė iš Amerikos, netyčiom pakliuvusi į spūstį, ėmė šauktis ir Dievo: "Dievulėliau mano, gelbėkite, kaulus sulaužys!"

Mūsų atstovai turėjo būti iš čia rekomenduoti. Tik toki galėjo pakliūti į minėjimą šeštadienio rytą Kultūros salėje, nes joje telpa tik 2000. Valdžios, partijos pareigūnam, atstovam užteko vietų, bet eiliniam stebėtoju neteko joje pasižmonėti. Ten pasakytas kalbas ir ceremonijas rodė per televiziją.

Tarp kalbėjusių buvo ir iš Maskvos Suslovas, kuris, sako, lietuvių labai nekenčia ir kurio lietuviai dar labiau nekenčia (Michail Suslovas, kaip partijos centro komiteto atstovas iš Maskvos nuo 1944 vadovavo visai politikai Lietuvoje — sovietizacijai, kolektyvizacijai ir genocidui. Red.).

Iš Vilniaus buvo prašę Maskvą, kad tas šeštadienis būtų laisvas, nedarbo diena. Gavo atsakymą — niek. Žmonės per dieną dirbo, o vakare ėjo į dainų šventę Vingio parke. Paskui pasakojo: "Ir čia apgavo — prieš dainas padarė mitingą, porą valandų atstovai mitingavo; žmonės pavargo; jei būtų žinoję, būtų vėliau atėję — tik į dainas". Dainos nusitęsė iki nakties — prie šviens. Kitą dieną, sekmadienį, buvo šokių šventė, kur pasirodė jaunimas.

Dievė mano, kalba pasakotojas, koks gražus jaunimas, kuklus, malonus. Man teko būti autobuse, kur važiuo mergaitės atvykusios iš provincijos. Buvo troškų, ir jos norėjo, kad konduktorė atidarytų duris — gryno oro įleistų. Konduktorė buvo rusė, lietuviškai nemokėjo. Viena mergaitė buvo bebendanti kreiptis į ją rusiškai. Kitos sudraudė, kad nekaltėtų rusiškai. Sakė, gali prašyti angliškai, prancūziškai, bet ne rusiškai. Na, ir pradėjo: viena prašo angliškai. Ta nesupranta. Kita kreipiasi prancūziškai ir t.

Liko akys vienas senas žmogus, važiuo autobuse. Jis garsiai skaito reklamą apie 25 Lietuvos sukaktį ir garsiai samprotauja: "Tai jau žmonės, argi jie tiki, kad Lietuva turi tik 25 metus? Ji turi tūkstantį metų". Visi kiti autobuse tyli, panosėj vienas kitas šypsosi. Tik du kolchozininkai, kaip buvo matyti iš jų pasikalbėjimo, tarp savęs patylom samprotavimą papildė: "Taip jau 25 metai — mes juos atitupėjome; ką gi darysi, tupėsime ir toliau" (atitupėti žmonių kalboje vartojama kalbant apie kalėjimą.Red.).

— **Montrealy** 1967 tarptautinėje parodoj Sovietai turės savo paviljoną ir rodyk kosmonautų kelionę. Tam skyrė 15 mil. dol.

Oro puolimus š. Vietname atnaujins - tik kada?

Opozicija dar stengiasi sutrukdyti, bet kariniai ir diplomatiniai patarėjai įtikino prezidentą, kad kito kelio nėra komunistų agresijai atremti

Prezidentas Johnsonas sausio 25 tarėsi su Kongreso atsakingais asmenim. Pareiškė, kad nėra dar nusprendęs atnaujinti oro atakas š. Vietname. Bet karinės informacijos ir atstovų iš įvairių sostinių pranešimai ro-

do, kad oro atakų sustabdymą komunistai išnaudoja savo jėgom stiprinti ir jom infiltruoti į p. Vietnamą. Prieš oro atakų atnaujinimą pasisakė sen. Fulbrightas ir sen. Mansfieldas. Betgi stiprėja nusistatymas, kad

atnaujinti oro atakas bus neišvengiamas. Nebent komunistai paskutiniu momentu pakeistų savo nusistatymą ir leistųsi į derybas.

(J. Alsop rašo H. Tribune, kad komunistai nusistatę nesi-

leisti į derybas, kol jiems slap-tai nebus užtikrintas Amerikos sutikimas priimti visas jų sąly-gas prieš derybų konferenciją).

Prezidento kariniai ir diplo-matiniai patarėjai sausio 26 re-kuomendavo prezidentui atnau-jinti oro atakas š. Vietname. Atakos turėtų liesti ir Hanoi bei Haiphongą. Prezidentas jų pa-tarimų išklauzė, bet nepaskelbė, kokis bus jo sprendimas. Mano-ma, kad oro atakas bus atnau-jintos netrukus.

Daromos dar kraštutinių li-beralų pastangos prezidentą sulaukyti. Kongreso 76 demok-ratai įteikė jam pareiškimą raš-tu. Iš 50 apklaustų senatorių nuomonės pasidalino pusiau. Bet iš 20 atsakingų Kongreso narių, kurie buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus, prieš pasisa-kė tik du — Fulbrightas ir Mansfieldas.

Paskelbtas ir gen. Tayloro, buvusio atstovo p. Vietname, pasisakymas už atnaujinimą. Taip pat adm. Radfordo.

DĖL VIETNAMO — kokiais vandenėliais smegenis plauna

Prezidento Johnsono politi-kai Vietname labiausiai prieš-i-nasi liberalai ekstremistai. Jie siekia įtikinti vyriausybę ir vi-suomenę, kad Vietname reikia sustabdyti oro atakas, reikia jų nebeatnaujinti, reikia derėtis su p. Vietnamo komunistiniu "išlaisvinimo frontu" net per P. Vietnamo vyriausybės galvą, reikia sudaryti su komunistais koalicinę vyriausybę, reikia jos veikimą palikti tarptautinei kontrolei, kurioje būtų ir kom. Kinija; reikia pagaliau Ameri-kai savo jėgas atitraukti. Nu-tyli, kad šio kelio gale neišven-giamas bus vaisius — krašto perdavimas į komunistų rankas. Būdingi šioje propagandoje argumentai žmonėms įtikinti.

prezidentas pasikvietė Kongre-so įtakinguosius vadus ir išdė-s-tė padėti, jog oro atakų atidė-lijimas negali būti neribotas, tas pats J. Restonas kaltino prezidentą: esą tai ne Kongre-so atskliausimas, bet Kongresui primetimas.

4. **Vardan pažangumo:** Valstybės sekr. Dean Rusk aštriasias priešininkas liberalų ekstremistų siekimam. Prieš jį nukreipta ataka gandai, kad jis nepalankus kaip Budds, kad prez. Kennedy jį norėjęs atleisti (Schlesingerio tvirtini-mas); kad jo vertinimas padė-čiai Vietname yra abejotinos vertės (J. Restonas), kad jis jau pasitrauksias. — Į tai atsa-kydamas R. Drummond (H.

Tribune) sako: gandai be pa-grindo; "Dean Rusk yra tinkamas žmogus tinkamoje vietoje ir tinkamu laiku — jis tai įrodo kiekvieną dieną".

5. **Vardan paramos... pre-zidentui:**

Organizuojant dvasininkų ko-mitetą kovai prieš oro atakų atnaujinimą, skelbiama, kad ko-mitetas turįs paremti... prezi-dento nusistatymą priešintis oro atakų atnaujinimui.

Siokie argumentai ir triukai, kuriais nukreipiamas dėmesys nuo tikrosios padėties, iškrei-piama tokroji mintis, sunieki-nami asmens, stoja skersai ke-lio aniem siekiamam — tai gana nešvarus vandenėlis smegenim perplauti.

PASIPRIEŠINIMO SULAI: valst. sek. Rusk. ir apsaugos sekr. McNamara.

1. **Vardan derybų ir taikos:** Reikia sustabdyti oro atakas, nes tai duos klimatą, palankų derybom. — Tai buvo padary-ta. Sustabdyta. Klimato nebu-vo.

Reikia neatnaujinti oro ata-kų taip greitai, nes Azijos gal-vojimas ir apsisprendimas lė-tas, reikalauja daug laiko. Tik amerikiečiai viską greitai daro. (Sulzbergerio argumentas). — Neatnaujinta visą mėnesį. Ne-atnaujinimo tikrą vaisių patyrė vyriausybė: komunistai sustip-rėjo š. Vietname, sustiprino ka-rinę infiltraciją į p. Vietnamą; sustiprino savo tikėjimą, kad Amerika silpna, reikia ją spaus-ti, ir pergale bus tikra.

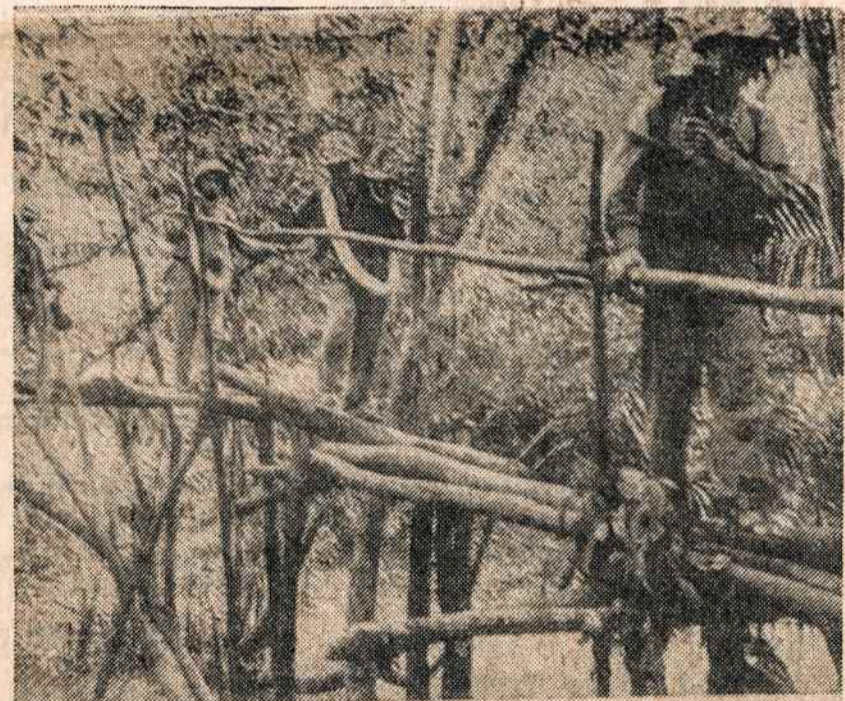
2. **Vardan nesikišimo į vi-daus reikalus:**

P. Vietname rungiasi dvejo-pi režimai. Tai jų vadaus reika-las. Amerika priims net ir kom-unistinį režimą, jei tauta jį pasirinks. Tuo nurodymu į "vidaus karą" Sulzbergeris (N. Y.T.) nori nukreipti dėmesį nuo tikrosios padėties, nes tai ne pilietinis karas, o svetimos jė-gos iš šalies karinė agresija, kaip tai buvo ir su Baltijos val-s-bėm. Šis aiškinimas apie "pili-etinį karą" yra tradicinis komu-nistų aiškinimas. Juo siekiama nukreipti akis nuo fakto, kad tai nėra tik vidaus reikalas, kad laisvas tautos apsisprendimas sukliudomas kaip tik tos agre-sinės jėgos iš šalies.

3. **Vardan Kongreso teisių:**

Kai prezidentas ėmė įstikin-ti, kad oro atakų sustabdymas nedavė laukiamų rezultatų, kad sustabdymas negali būti atidė-lijomas iki begalybės, tai J. Restonas (NYT) ėmėsi spren-di-mą nuo prezidento perkelti į Kongresą: esą po prezidento pa-reiškimo demokratinėse valsty-bėse eina pasisakymai parla-mente. Nepatenkintas, kad Kongrese to nebuvo, ir kad klausimas palieka prezidento rankose.

Sen. Fulbrightas įtikinėjo, kad prezidentas prieš spren-di-mą dėl oro atakų turįs atsi-klausti senato komisijos. Kai

VIETNAME — Vietkongo susisiekimo keliai.

Už Mottą norėjo atgauti savo šnipą

Sovietai, norėdami išsiteisin-ti dėl turistų Mott mirties, pa-skelbė kaltinimus Amerikos vy-riausybei — kam ji neiškėitė suimtojo į sovietinius piliečius, kurie yra suimti Amerikoje.

Valstybės departamentas atsa-kė, kad tokių sovietinių pili-e-čių Amerika turi suimtą tik vieną — šnipą Igor Ivanovą, ku-riam gresia 20 metų bausmė.

Italijos komunistai ieško kelio

Italijos komunistai sausio 25 turėjo kongresą. Partijos pirmininkas Luigi Longo metė mintį ieškoti bendradarbiavimo su katalikų kairiuoju sparnu (gal turima galvoje Fanfani?).

Komunistų partija atitrūko nuo socialistų, pasijuto izoliacijoje. Nors partijoje yra 1,615,000 na-rių, bet ir skaičius mažėja ir kovingumas silpsta.

Grįžta nepasitikėjimas tarp kaimynų

— **Paryžius** apkaltino Vokie-tiją, kad ji labiausiai priešinasi Prancūzijos planui susiaurinti vykdomojo komiteto galią. Mat to komiteto pirmininkas yra prof. Hallsteinas, Vokietijos at-stovas. Kiek Adenaueris buvo išlyginęs santykius su Prancūzi-ja, tiek Erhardas vėl pablogino.

— **Vakaru Vokietija** slaptu susitarimu su rytų Vokietija davė pastarajai 26 mil. dol. kre-dito, kad paleistų 2,600 politi-nių kalinių, nuteistų iki penke-rių metų. Taigi už kalinį po 10,000.

— **Maskvos Pravda** sausio 26 paskelbė, kad iš Haiphongo. š. Vietnamo uosto, esą evakuo-ti visi vaikai ir pusė kitų civi-linių gyventojų. Laukiama bom-bardavimo.

— **J. Tautos** šelpia ir Lenki-ją — paskyrė 3.5 mil. apsaugai nuo vandens užteršimo.

LBJ ir opinija

Respublikonų suorganizuotas opinijos tyrimas rodė, kad L. Johnsono vyriausybę vertina labai gerai ar gerai 58 proc. 1964 liepos mėn. buvo tik 53 proc. Prezidento vertinimas ne-pakilo rytuose, smuko tol. va-karuose, stipriai pakilo pietuo-se ir vid. vakaruose.

Respublikonai aiškina, kad Johnsono pasipriešinimas kom-unistų agresijai daugumos esąs sutiktas kaip neišvengia-ma būtinybė, ir prezidentas lai-komas to pasipriešinimo hero-jum.

RONALD REAGAN, stipriausias respublikonų kandidatas į Kalifor-nijos gubernatorių.

— **Vietname kare** 1965 Ame-rika neteko 351 lėktuvo bei he-likopterio. Apsaugos sekr. Mc-Namara mano, kad 1966 nuos-toliai turės būti didesni.

— **Italijos prezidentas** nau-ją vyriausybę sudaryti pavedė vėl Moro.

— **New Yorko valstybei** sen. R. Kennedy siūlo sumažinti bal-savimo amžių iki 18 metų, pa-naikinti raštingumo reikalavi-mą.

PORNOGRAFIJA — konstitucija jos ne-draudžia, pilietinių laisvių s-ga ją gina

Amerikos vyriausybė sutiko daryti žygių, kad Amerikoje ga-minama pornografija nebūtų eksportuojama į Angliją... Toki sprendimą priėjo, kada Anglija pareiškė valstybės de-partmentui griežtą protestą ir muitinėse konfiskavo milijoną egzempliorių pornografinių lei-dinių, atgabentų iš Amerikos.

Tačiau viduje Amerikos vy-riausybė nesiima jokių priemo-nių sustabdyti pornografijos ga-mybai, kurios metinė apyvarta siekia 2 bilijonus dol. Net dau-giau — to šlamšto ketvirtada-lis naudojasi Amerikos pašto patarnavimais. Kaip vyriausy-bė imsis priemonių, kada "A-

merikos pilietinių teisių sąjun-ga" organizuoja gynybą porno-grafijos gamintojam, aiškinda-ma, kad jie naudojami konstituci-jos žodžio laisve.

Kongrese, kiek buvo keliami pornografijos reikalai, vis su-klūdavo. Dabar juos atnaujino sen. Mundt. Sykiu panašų pro-jektą pasiūlė ir Atstovų Rūmu-se N. Jersey kongresmanas D. Daniels.

FBI direktorius Hooveris dėl pornografijos rolės Amerikos gyvenime: "Sėksu pakvaišę ma-gazinau nusikaltėlių pridaro dau-giau, negu galima pastatyti kalėjimų jiems sutalpinti".

DĖL VIETOS KAPUOSE

Mirė Robert G. Thompson, kuris 1949 buvo nuteistas drau-gė su kitais 10 komunistų ka-lėti už šamokslą vyriausybei nu-versti. Bet jis buvo antrajame pasaulio kare ir buvo apdovano-tas medaliu, taigi buvo vetera-nas ir kaip tokis turėtų būti lai-dojamas karių kapuose Arlingtone. Veteranai, Pentagonas ir daugelis kongresmanų pareiškė protestą. Išikišo net Maskva, kaltindama, kad skriaudžiamas "Amerikos patriotas".

— **Senate** sausio 26 vyriausybės siūlymus panaikinti Taft Hartley įstatymo 14 (b) skyrių buvo sutiktas filibusterio kal-bom. Vyriausybė siekia paten-kinti unijų reikalavimą, kad darbo gavimas būtų priklausomas nuo unijos.

Alkoholis nužudė keliuose 1.25 mil.

Teismo advokatų sąjunga pra-dėjo propagandinę kovą prieš "didžiausią mūsų laikų neiš-spreštą žmogžudystių paslaptį" — automobilių katastrofas. Nuo vasario 2 sąjunga paskelbė pra-dedanti "perauklėjimo" progra-mą. Jei mirtys keliuose eis kaip ir dabar, tai 1975 keliuose žus 100,000 dvigubai daugiau nei dabar. Didžiausia katastrofų priežastis — alkoholis. Nuo automobilio pradžios dėl alko-holio žuvo jau keliuose 1.25 mil. žmonių. Visų katastrofų 87 procentai yra buvę važiuo-jant greičiau, mažesniu kaip 35 mylios.

WILLIAM F. RABORN, JR., di-rektorius CIA, dėl kurios žvalgy-binio veikimo užsieniuose reika-laujama Kongrese tyrinėjimo.

Kas bendro tarp rusų ir kinų komunistų

— **Amerikos užsienių politi-kos** ekspertai vis labiau ima ti-kėti, kad Sovietų ir kom. Kini-jos bendras noras — Vietname laimėti turi komunizmas. Ski-riasi tik dėl to, kas turi komu-nistų kovai vadovauti — Mask-va ar Peipingas.

— **Kalifornijoje** tarp respub-likonų daugiausia pritarimo į gubernatorių turi aktorius Ro-nald Reagan, bet jam konkuru-rentas bus ir George Christo-pher, kuris daugiau balsų galįs surinkti iš demokratų.

Tai buvo mano gyvenime baisiausia savaitė

Kaliniui nedaug reikia:

Landermanas gruodžio mėn. buvo išvežtas iš "kolonijos". Niekas jam nesakė, kur ir kam veža. Bet jis nujautė. Jis buvo gavęs pranešimą iš Gūdijos vyriausio sovieto, kad paduotų malonės prašymą. Jis audė svajones, kad netrukus bus laisvas. Svajonės staiga blanko, kai Maskvoje jį atvežė prie pastato, kurio užrašas rodė, kad tai ypatingasis kalėjimas K. G. B. tardomiem kaliniam.

Savaitė čia išbuvo vienuolė. Niekas nematė išskyrus sargybinius, kurie slankiojo kaip vaiduokliai. Koridoriai buvo iškloti kilimais, kad kaliniai jų žingsnių negirdėtų. Landermanas žinojo, kad jis sekamas, ką jis veikia ir net ką galvoja vie-

Kelionė baigėsi kalėjime (3)

nutėje. Nebuvo leista jam turėti nei jokios knygos nei pieštuko. Net akinius kiekvieną vakarą atimdavo ir išnešdavo, kad stiklu nenusižudytų. Niekas čia neatsakys į klausimus, kam čia esi. Ir Landermanas ėmė spėlioti, kokis čia jo likimas. Tikriausiai jį apkaltins dėl šnipinėjimo ir stengsis išgauti ir tokį

prispajinimą. Jis ėmė savo mintyse rengtis šiam tardymui ir ieškoti įtikinamų atsakymų. "Tai buvo baisiausia savaitė mano gyvenime", rašo Landermanas.

Gruodžio 10 jį nugabeno į patalpas, kuriose išgirdo Amerikos konsulo balsą. Taip, tai konsulas, pamatė jį patį. Stai-

ga palengvėjo. Vadinas, jis atgabentas pasimatyti su konsulu. Jam uždraudė bet ką pasakoti, kur jis laikomas ir ką veikia. Bet ar tai buvo svarbu. Kaliniui buvo svarbu, kad patyrė, jog yra dar, kas juo rūpinasi. Amerikos valdžios atstovui buvo svarbu, kad patyrė, jog kalinys tebegyvas ir sveikas.

Stovyklos "idilė":

Buvo 1964 sausio 3, kai Landermaną grąžino į stovyklą. Šaltis viską buvo sukaustęs. Tejudėjo, anot Landermano, tik vėjas ir kaliniai. Kiekvieną rytą 8 valandą juodos duonos gabalą jie brukio užantin, movėsi veltinius, giliai kepurės, vilkosi vatinkais ir rinkoi prie kiemo vartų. Ten juos suskaito po kelis kartus. Patikrina iš fotografijų. Ir kareiviai su automatais ir šunim lydi kiekvieną brigadą į darbą.

Taisyklės reikalavo, kad kaliniai žygiuodami nesikalbėtų; kad laikytų eilės. Bet kas tokiam ore tas taisyklės išlaikys. Ir kareiviai dažnai žiūrėdavo į tai pro pirštus. Landermano brigada (20 kalinių) pradžioje buvo paskirta statyti barakus, kuriuose galėtų sutikti ir keturias naktis per metus praleisti su savo vyrais atvykstančios jų aplankyti žmonos. Bet kai grįžo iš Maskvos, brigada buvo varoma į beržyną malkų ruošti. Kareiviai užimdavo darbo rajono kampus. Jie žiūrėjo, kad kaliniai nepabėgtų. Tik už tai jie ir buvo atsakingi. Jie priklausė ne artimiausio karinio dalinio vadovybei ne lageriui. Jiem kalinių dirbamas darbas nerūpėjo. Kaliniai kūrėsi ugnį, šildėsi. Vienintelė paskata darbui buvo maisto davinio sumažinimas, jei darbo norma nepadirbta. Bet tos normos buvo tokios didelės, kad niekas ir nesistengė jų atlikti. Darbas buvo sunkus. Bet jis dar sunkesnis ir sunkiau atliekamas dėl to, kad įrankiai buvo labai blogi.

LEDO "pirštai".

Nuotr. V. Maželio

LIETUVOJE

Kiek ir kas nustato mokesčius

Beveik 565 milijonai rublių iš Lietuvos gyventojų 1966 metais numatyta surinkti vien apyvartos mokesčiais. Tai yra — iš kiekvieno 18 ar daugiau metų turinčio gyvo žmogaus vidutiniškai 257 rubliai, arba vidutiniškai keturių mėnesių alga. (Už neuždirbančius moka uždirbantieji).

Numatyta apyvartos mokesčių suma Lietuvos atskleidė respublikinis finansų ministras Sikorskis, aiškindamas gruodžio 24 Vilniun suauktam respublikiniam sovietui Maskvoje nustatytą biudžetą, kurį sovietas turėjo priimti.

Kaip paprastai, respublikinis biudžetas priimamas seniai surežisuota ir išmokta tvarka. Pagal tą tvarką, respublikiniam sovietui pridera biudžetą svarstyti ir net "keisti". Ir 1966 metų biudžetas Lietuvai buvo priimtas ne visai kaip Maskvoj nustatytas, o padidintas net... vienu penktadaliu nuošimčio. Išlaidoms padidintos 1 milijonu ir 660 tūkstančių rublių. Toms išlaidoms apmokėti buvo pasiūlyta padidinti ir pajamas atitinkama suma, būtent, iš apyvartos mokesčių.

Maskvoj tų mokesčių buvo numatyta iš Lietuvos surinkti 562.9 mil. rublių, iš kurių tik 87.5 proc. arba 492.5 mil. rublių pateks Sikorskio sąskaiton. Pridėjus padidinimą, apyvartos mokesčių teks surinkti atitinkamai daugiau (1.9 mil.), tad iš viso turės būti surinkta 564.8 mil. rublių.

Sovietiniai mokesčių rinkėjai iš Maskvos ir iš Vilniaus tikina kad "darbo žmonių valstybė" jau beveik panaikinusi mokesčius, nes valstybė puikiai verčiasi iš "socialistinio ūkio pajamų".

Tiesa, kad asmens pajamų mokesčiai yra sumažinti, o mažesnius atlyginimus gaunantiems ir panaikinti. Bet jie visada sovietinėje valstybėje buvo palyginti nedideli ir biudžete neturėjo žymaus svorio. Žymiai daugiau kaip pusė Sovietų Sąjungos ir jos valdomų teritorijų biudžetų tebesudaroma iš apyvartos mokesčių, kuriuos moka visi, kas tik ką nors perka. Apyvartos mokesčiai yra paslėptas kiekvienos prekės kainoj (neišskiriant nei duonos, ir druskos), ir mokesčių mokėtojais nežino, nei kiek jie to mokesčio moka, nei kas tą mokesčių nustato. Sovietų deputatai, kurie biudžetus "svarsto ir prima", irgi nemato, kas ir kodėl nustato apyvartos mokesčių, ir jie neturi galios tų mokesčių nei keisti nei panaikinti.

Kitas stambus, nors ir mažesnis, sovietinių biudžetų pajamų šaltinis yra žmonių pelnas, kurio dabar į biudžetus paimama apie 70 proc. ir kuris sudaro visų pirma dėl žemo darbininkų atlyginimo, kurį nuožiūriškai nustato centrinės valdžios įstaigos (ELTA)

KADA RYŠIAI SUJUNGIA IR KADA ATSTUMIA?

SPAUDA

Dėl "ryšių su kraštu" daug kalbų. Dalis jų dėl nesuviskimo kas tais žodžiais sakoma. Kita dalis dėl nesuvokimo, ko Lietuvos priešas tais "ryšiais" siekia. Padėčiau suprasti dėmesio vertas V. Vaitiekūno pasisakymas **Drauge** sausio 17.

Už ryšius ir — kodėl:

"Visi pripažįstame bendrą taisyklę, kad savo dvasiniam, kultūriniam, apskritai, tautiniam tapatumui su savo tautiniu kaminu išlaikyti iševija privalo kuo glaudžiau bendradarbiauti su savo kilmės kraštu. Taip pat visi pripažįstame ir branginame pavergtosios tautos kūrybinius laimėjimus, gėrimės jos kultūrinėmis pastangomis tautiniam savitumui apie reikšti ir didžiuojamės jos atspira kultūriniam genocidui, tariant, okupanto primygtinai brukamai, tautinį savitumą ni veliuojančiai, vadinamai "daugianacionalinei kultūrai".

Kiek tie ryšiai galimi:

"Vis dėlto faktinės galimybės laisviesiems lietuviams bendrauti su pavergtąja tauta ir abipusiškai keistis informacijos yra labai apribotos. Praverūs šiek tiek geležinę uždangą, laisvieji lietuvių, kad ir baimindamiesi dėl galimų anoj pusėje represijų (ir ne be pagrindo), pradėjo privatų bendravimą su savo artimaisiais okupuotoje Lietuvoje ir Sibiro tremtyje. Iš laisvojo pasaulio prasidėjo į aną pusę laiška, dovanų siuntiniai, iš anos pusės laiška, spauda, dovanėlės. Be to... laisvajame pasaulyje kartais pasirodo lietuvių, paprastai partiečių ir sovietinių pareigūnų, Sovietų Sąjungos delega-

cijų, profesinių, sportinių ar turistinių grupių sudėtyje, taip pat atskirti lietuviai (Amerikos, Anglijos, Kanados ir kt. piliečiai) apsilanko Sovietų Sąjungoje, o iš ten ir okupuotoje Lietuvoje.

Visiems suprantamos yra bendravimo ribotumo bendrosios priežastys. Tik Lietuvai iš sovietinės okupacijos išsilaisvinus bendravimas vėl galės su normalėti".

Prieš ryšius su sovietinėm įstaigom:

"Kaip žinome, okupuotoje Lietuvoje nėra kitokių švietimo įstaigų, tik LTSR. Nėra lietuvių rašytojų, dailininkų, kompozitorių draugijų, o tėra LTSR rašytojų, dailininkų, kompozitorių ir kt. draugijos. Ogi LTSR firma yra varžtai bendravimui ta prasme, kad laisvuosius lietuvius stato prieš alternatyvą: arba Lietuvos respublikos tęstinumas, arba LTSR. Laisvųjų lietuvių bendradarbiavimas su LTSR organizacijomis ar įstaigomis yra tolygus Lietuvos respublikos tęstinumo atsisakymui, taigi virsta talkininkavimu Maskvai".

Ko "ryšiais" siekia Maskva:

Primines, kad Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybė nepripažįsta "LTSR firmos", tai gi nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, nepripažįsta Sovietams teisės Lietuvai atstovauti, autorius teigia: "Maskva brangiai mokėtų, kad šiai sovietinės agresijos sukurtai LTSR firmai gautų tarptautinį pripažinimą. Ne veltui sovietinė propaganda kaltina lais-

vuosius lietuvius, esą jie ieško "mirusios Lietuvos"... Negalėdamos tiesioginiu būdu Lietuvos respublikos tęstinumo palaikyti ir savo užgrobitumui gauti tarptautinio pripažinimo, okupantas bando aplinkinius kelius... laisvųjų lietuvių bendravimą su pavergtąja tauta taip kreipti, kad laisvuosius lietuvius prijaukintų LTSR laikyti normaliu dalyku ir pamiršti Lietuvos respublikos tęstinumą".

Išvada kiekvienam pačiam:

"Jono ar Petro apsilankymas Sovietų Sąjungoje ir iš ten okupuotoje Lietuvoje, Jono ar Petro susitikimas ir pasikalbėjimas su tuo ar kitu iš okupuotų Lietuvos atvykusiu lietuviu, kad ir partiečiu ar sovietiniu pareigūnu, gali būti naudingas, gali būti žalingas. Tatai pareis nuo to, ar Jonas su Petru tam uždaviniui bus priaugę ir pasiruošę, ar ne. O su LTSR firma

Pietų parvesdavo atgal į valgyklą (vėl skystos kopūstinės sriubos ir šiek tiek košės). Po pietų tas pats darbas. Landermanas, gerai atsimena vieną dieną, kada jis prisiprašė sargybinius, kad juos parvestų pusvalandžiu anksčiau, ne 5, bet pusiau penktą, kad būtų anksčiau už kitas brigadas. Buvo numatyta, kad maisto ruošimo brigada prie vartų pabarstys į sniegą bulvių. Laukdami tikrinimo prie vartų, sakos Landermanas, mes rankiojome iš sniego bulves ir slėpėme savo drabužiuose. Bet tikrinimas tą dieną buvo labai budrus, ir daugelis bulvių buvo surastos bei atimtos. Taip tą vakarą ir neteko išsivirti bulvių prieš einant vakariene.

Komunizmo statybininkas?

Vasario kovo mėn. bulvių vogimas iš sandėlių buvo masinis. Ypačiai pagarsėjo tuo vienas kalinys iš Afganistano, kuris vadinosi čia Fasi. Tai buvo neuorama. Nerimdamas Afganistane, jis perbėgo į Sovietus ir stojo į kolchozą. Sakėsi, kad kolchoze jis buvo apkaltintas "pardavęs savo dukterį" ir dėl to atsiūtas čia. Tai reiškė, kad pagal Afganistano paprotį jis paėmė mokesčių iš jauniko, kuris norėjo jo dukters rankos. Ar taip buvo, galima ir netikėti, nes Fasi surasdavo visokių istorijų sau pateisinti. Prie vartų jis stengėsi būti paskutinis, kad prasmuktų nekratytas. Jei sargybinis imdavo tikrinti, jis gindavosi žodžiais: "Aš esu ištikimas musulmonas. Aš niekad nesu valgęs kiaulienos. Kaip jūs imat galvoti, kad aš galiu vogti". Nors sargybiniai žinojo, kad jis sumaniausias kombinatorius, bet niekad nieko nesurasdavo. Tačiau vieną balandžio rytą brigadininkas pamatė, kaip Fasi bulvę įsikiojo į veltinius. Jis pasakė apie tai sargybiniui. Tą vakarą prie vartų Fasi vėl protestavo: "Pilieti leitenante, aš esu doras žmogus. Aš bijausi Allacho. Jūs mane įžeidiate įtardami tokiais dalykais".

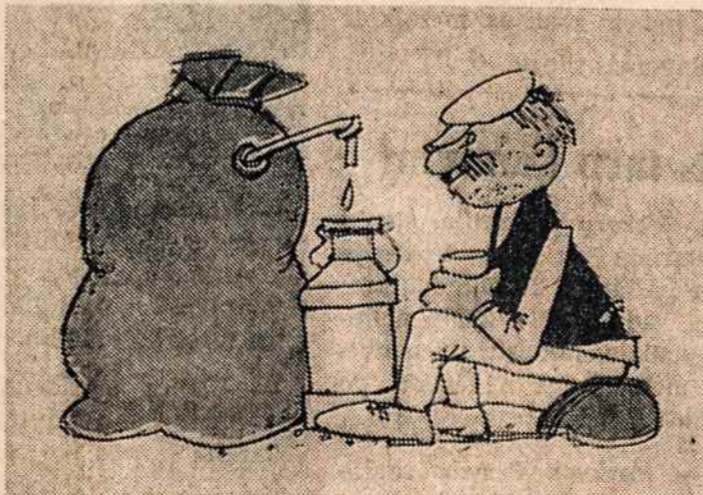
"Nusimauk veltinius".

"Šalta, pilieti leitenante, Nušalsiu kojas. Savo gyvenime ne vogiau nė trupinio. Prisiekiu." Du sargybiniai parvertė jį į sniegą ir nutraukė veltinius. Sargybiniam buvo juoko, kada iš veltinių pasirodė bulvė... Artimiausio ketvirtadienio vakarą, kada būdavo marksistinis seminaras, stovyklos komendantas kreipėsi į Fasi: "Na, Fasi, šaukeisi į dangų, sakydamas, kad esi doras žmogus. O ką dabar pasisakysi dėl šio pranešimo, kuris mane pasiekė apie bulvių vogimą?"

"Pilieti komendantė, tai buvo pirmas sykis mano gyvenime, pirmas sykis. Prisiekiu, aš nežinau, kaip tas brudas pateko į mano veltinius".

Tokioje gyvenimo aplinkoje Landermanas jautėsi vis labiau izoliuotas nuo to gyvenimo, kuriame jis buvo augęs, o sušvitusi viltis laisvę pamatyti labiau ir labiau blanko (b.d.).

bendravimas daugiau ar mažiau pažeidžia Lietuvos respublikos tęstinumą ir visada yra talkininkavimas Maskvai".

DREGMĖ IŠ SĖKLOS ISTRAUKIA

LIETUVOJE išplitęs girtavimas. Degtinė gaminama namie iš bulvių. (Karikatūra paimta iš "šluotos" 1963 m. balandžio nr. 7.).

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnias informacijas rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- Boston 18, Mass., — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-3808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... WA 5-2737
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... TO 7-1575
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinių investicijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytos, spalvotas, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šallai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užkelkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelėi. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuves atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckenstein krautuves kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražiems autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sveikiname...

Sveikiname tuos, kurie susitiko Clevelando konferencijoje ir suderino savo nuomones dėl pagrindų santykiams "su kraštu"; dėl pagrindų, į kuriuos turėtų atsivelti kiekvienas, tvarkydamas su kraštu savuosius asmeninius santykius.

Konferencijos sutarimas nėra įsakymas. Jis prabyla tik į kiekvieno gerą valią ir išmintį. Jis pateikia kiekvienam galvojančiam proto diktuojamus argumentus. Argumentų šviesa palengvina spręsti kiekvieną konkretų savųjų santykių atvejį, o kiekvienas atvejis gali būti skirtingas ir visiem bendras sprendimas vargiai įmanomas.

*

Tie pagrindai dvejoji. Vienas — gyvas reikalas palaikyti ryšius su Lietuvos žmonėmis. Antras — gyvas reikalas neatšakyti nei nepažeisti to, kas istorijos eigoje lietuvių tautai buvo jau laimėta — nepažeisti Lietuvos valstybės pripažinimo tarptautiniame forume.

Tas, kuris vardan klaidos išvengimo norėtų ribotis savu asmeniniu gyvenimu, išleisdamas iš savo rūpesčių akiračio esančius tėvynėje, būtų savinaudis.

Tas, kuris vardan vilties pagelbėti tautai niekais nuleistų principą, būtų trumparegis.

Abeji toki prasilenktų su lietuvių bendruomenės siekimais ir dvasia. Prasilenktų su pačios tautos interesais.

Sveikiname, kad šie principai sutarti ir kolektyviai pareiškiami išryškinti.

*

Redakcijoje nemaža pareiškimų, individualinių ir kolektyvinių, kuriais neigiamai pasisakoma dėl mėginusių leisti "dialogą" su atsiūstaisiais iš Lietuvos okupacinio režimo pa-

reigūnais ar dėl mėginusių megzti ryšius su to režimo įstaigom. Vertiname patį jų atsiliepimo faktą. Tikime, kad jis yra tautinės savisaugos instinkto diktuotas — vengti to ir tų, kurie galėtų atitraukti dėmesį nuo siekiamo nepriklausomybės idealo, taip iškalbingai liudytu lapkričio 13 manifestacija.

Kol organizmas gyvas, jis jaučia ir reaguoja.

Apgailėstaujam, kad kai kur reaguota sunegalavusio organizmo jautrumu, praradusio gaires, kam bus iš to reagavimo nauda.

Dėmesį krepiam ir į vienos organizacijos viešus laiškus bei pareiškimus. Pareiškimus taip pat dėl dalyvavusių "dialoge" su atsiūstaisiais pareigūnais. Tuose pareiškimuose yra kartumo, yra priekaištų, kaip ir anksčiau minėtuose pareiškimuose. Bet kai jie sako, kad tai buvo atskirų asmenų iniciatyva, nesaisanti organizacijos, tai norėtume ir juose išžiūrėti atsirišimą nuo tokios rūšies "dialogų", kokie buvo Chicagoje ir New Yorke.

*

Vienos ir antros grupės pareikšti argumentai gali būti svarstomi (prie to teks ir čia grįžti). Bet svarstymas svarstymui nelygus. Svarstymas neveda į sutarimą, kai svarstymo dalyviai vienas kitą laiko atsilikusiais nuo gyvenimo, suakmenėjais formulėse ar, iš kitos pusės, komunizmo infiltruotais. Svarstymas įgalina bendrą sprendimą, kai svarstantieji laiko vienas kitą skirtingai galvojančiais, galinčiais klysti, galinčiais ir tiesos turėti, taigi išklaustytais ir svarstytiniais.

Norėtume tikėti, kad šios rūšies klimata, remiantį, konsoliduojantį, bus pradėjusi Clevelando konferencija.

Apsvarščius su pavergtąja Lietuva bendravimo sąlygas

Vliko, Liet. Laisvės Komiteto, Alto ir Lietuvių Bendruomenės pareiškimas

1966 metų sausio 22 ir 23 dieną Clevelande, Ohio, susirinko pasitarti lietuviams svarbiais klausimais Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvos Laisvės Komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Informacijos tikslais dalyvavo ir Lietuvos Diplomatinių Tarnybos atstovai.

Apsvarstę laisvųjų lietuvių su pavergtąja Lietuva bendravimo sąlygas ir kitus aktualius reikalus, sutarė pasiskelbti šiuos pareiškimus:

Vien šavo skaičiumi laisvieji lietuviai sudaro beveik ketvirtą visos lietuvių tautos dalį. Gyvenamomis politinėmis sąlygomis, laisvieji lietuviai turi svarbią misiją Lietuvai. Jie su tautos kamieniu dalinasi atsakomybe už tautos išlikimą ir jos politinę ateitį.

Savo dvasiniam, kultūriniam bei tautiniam tapatumui ir savo tauta išlaikyti laisvieji lietuviai privalo ko gaudžiau bendradarbiauti su Lietuva.

Tačiau Sovietų Rusija, laikydama Lietuvos Respubliką okupuota ir paverstą Sovietų Sąjungos dalimi, ne tik trukdo lietuvių tautai vykdyti laisvą apsisprendimą ir Lietuvos Respublikos suverenumą, bet taip pat sudaro kliūtį laisviems lietuviams normaliai bendrauti su Lietuva.

Nors Lietuvos teritorija tebėra okupuota, jos valstybinės institucijos krašte sunaikintos ir pati Lietuva faktiškai paversta Sovietų Sąjungos dalimi, tačiau tarptautinės teisės atžvilgiu Lietuvos Respublika tebėra. Sovietinė okupacija jos neišbraukė iš nepriklausomų valstybių bendruomenės. Jungtinių Valstybių, kaip lygiai ir kitų laisvųjų valstybių, Lietuvos Respublikos de jure pripažinimas tebėra galiojantis.

Šis Lietuvos Respublikos tęstinumas ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimas yra reikšminga atrama kovoję sovietinei okupacijai pašalinti ir lietuvių tautos laisvo apsisprendimo vykdymui atstatyti.

Todėl Sovietų Rusija visais būdais ir visomis progomis stengiasi sunaikinti Lietuvos Respublikos tęstinumą ir pasiekti Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą tarptautinį pripažinimą.

Visų Lietuvių yra tautinė pareiga vengti betkurių veiksmų, kurie galėtų kenkti Lietuvos Respublikos tęstinumui ir tiesiog ar netiesiog talkintų okupantui įteisinti savo agresiją prieš Lietuvą.

Okupantui šiek tiek pravėrus geležinę uždangą, laisvieji lietuviai pradėjo, tegu tik ribotą, privatų asmeninį bendravimą su savo artimaisiais okupuotoje Lietuvoje ir Sibiro tremtyje. Iš laisvojo pasaulio prasidėjo ir pašū laiškei, dovanų siuntiniai, iš anos pusės — laiškei,

dovanėlės, spauda.

Be to, pagal Sovietų Sąjungos su Vakarų valstybėmis pasirašytas vadinamą kultūrinių mainų sutartis, Sovietų Sąjungos delegacijų, profesinių, sportinių ir turistinių grupių sudėtyje kartais pasirodo ir lietuvių, paprastai partiečių ar sovietinių pareigūnų; taip pat atskiri lietuviai iš Amerikos, Kanados ir kitų kraštų apsilanko Sovietų Rusijoje, o iš ten ir okupuotoje Lietuvoje.

Įgalindamas laisvuosius lietuvius šiek tiek bendrauti su pa-

vergtaisiais, okupantas siekia laisvuosius lietuvius pripratinti prie Lietuvos užgrobito ir jo pripažinimo. Okupantas siekia laisvųjų lietuvių bendravimą su pavergtaisiais broliais paversti talkininkavimu okupacijai ir Lietuvos inkorporacijai į Sovietų Sąjungą.

Nors Lietuvos Respublikos tęstinumas ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, paverčiant ją "LTSR", nepripažinimas apsprendžia laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtąja Lietuva pobūdį ir turinį, bet praktikoje susiorientuoti, kas esamomis sąlygomis yra galima ir ko reikia vengti, sunkina ta aplinkybė, kad okupuotoje Lie-

tuvoje yra susovietintas visas visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas. Visas okupuotos Lietuvos gyvenimas yra Maskvos kontroliuojamas, neišskiriant nei knygų bei gaidų leidyklų, nei meno institucijų, parodų ir teatrų, nei mokslo ir mokymo įstaigų, nei kultūrinių organizacijų. Okupuotoje Lietuvoje yra tik vadinamos "LTSR" įstaigos bei organizacijos. O laisvųjų lietuvių bendravimas su vadinamos "LTSR" pareigūnais, įstaigomis ar organizacijomis būtų tolygus Lietuvos Respublikos tęstinumo ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo atsisakymui.

TAUTINĖ DRAUSMĖ REIKALAUJA, kad tol, kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuota ir paverstą Sovietų Sąjungos

(mukelta i 4 psl.)

LAISKAI REDAKCIJAI

Santaros-Šviesos Federacijos Centro Valdybos pareiškimas

Ryšium su Vilniaus universiteto rektoriaus laikymusi JAV-se, mūsų spaudoje ar kitais keliais buvo informuota apie jo turėtus susitikimus su išeivijos lietuviams, kurių tarpe buvo įvairiausio nusistatymo žmonių. Atitinkamuose pranešimuose bei vėliau pasirodžiusiose polemikuose užsipuolimuose buvo iškeliamas vieno iš tų susitikimų kai kurių dalyvių priklausa Santaros-Šviesos Federacijai, bet lygiai taip pat nutilima, kurioms organizacijoms priklauso likusieji šio bei visų kitų įvykių susitikimų dalyviai. Dar daugiau — kai kurie asmenys, pasiremdami niekuo nepagrįstais prileidimais, pradėjo nesąžiningą Santaros-Šviesos Federacijos puolimo darbą, siekiantį maskvinio Lietuvos okupanto džiaugsmui dar labiau didinti lietuvių išeivijos susiskaldymą.

Tos padėties akivaizdoje randame prasminga šiuo vieno pareiškimu pakartoti Santaros-Šviesos Federacijoje visada galiojusius ir galiosiančius nusistatymus:

1. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas bei rusiškojo kolonializmo pašalinimas iš Lietuvos yra tikslai, kurių siekime nėra jokių kompromisų.
2. Neprivalo būti jokių san-

tykių su Lietuvos okupacija vykdančio rusiškojo imperializmo atstovais.

3. Turi būti išnaudojamos visos įmanomos priemonės okupuotos Lietuvos žmogui atsispirti prieš rusinimą ir kolonialistinį išnaudojimą.

4. Dalyvuojamas Lietuvos laisvės darbe ir turima ar turėsima talka rusiškajam imperializmui atsispirti neprivalo būti varžoma jokiais pasaulėžiūriniais, religiniais ar partiniais-politininiais motyvais.

Santaros-Šviesos Federacija ir ateityje stengsis ugdyti tolerancijos dvasią lietuvių išeivijos visuomenėje bei sudaryti sąlygas, kuriose įvairios nuomonės galėtų būti išreikštos ir išklaudytos nepuolant asmeniškai jų išreikšėjū. To reikalauja teisingai suprasti laisvės principai ir laisvo žmogaus savigarda. Totalizmas niekada nepatraukė ir nepatrauks laisvėje išaugusios jaunosios kartos.

Santaros-Šviesos Federacijos Centro Valdyba:

Raimundas Mieželis
inž. Valdas Adamkavičius
adv. Gabrielius Gedvila
Algimantas Gureckas
dr. Zenonas Rekašius
dr. Jonas Valaitis
Lakštuonė Vėžienė

VILNIUS ZIEMA

JONO
BUDRIO

ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŪVALGYBA 1922-1923

Copyright

(4)

Kad ir šioje istorijoje su Rosenfeldu — jis buvo apsaugotas nuo bet kokio kontakto su vietos komunistais. Jam buvo surastas saugus butas. Įstrizai elektros stočiai stovėjo namukas, kurio apačioje gyveno našlė ir suaugęs sūnus. Sena padori Kauno šeima. Palėpėje, buvo salkutė. Kitokių gyventojų nebuvo. Pasitaikė kuklus "studentas" kuriam ir išnuomojo — vis keliasdešimtis markių įplauks į ribotas našlės lėšas. O jau toks ramus, knygoje ir raštuose paskendęs jaunuolis. Visą dieną mokosi, o sutemus skuba į kažin kokius kursus, kaip jie manė. Nei panelių nei šiaip lankytojų. Tokį gyventoją turinčiam kiekvienas pavėdys. Tiesa, gyventojas nė žodžio lietuviškai nemokėjo, bet tuomet tai nebuvo keista; daug kas Kaune, ypač iš senojo miesto nemokėjo kalbos, daugelis tik neseniai buvo grįžę Lietuvon.

Kai V. Čėpla pats tardė Rosenfeldą, aš studijavau išorinio sekimo schemą ir raportus. Turiu pasakyti, kad ir seniausių kraštų sekimo organams ši byla būtų pavyzdys. Sėkimui vadovavo Lietuvos rusas tarnavęs Rusijoje karinėje kontržvalgyboje ir išėjęs mokykla. Jų buvo du broliai, vienas skyriaus fotografas, kitas minėtasis. Fotografa dar mažai pažinojau, bet Petra Ž. jau spėjau pažinti darbe. Jis kilęs iš Zemaitijos ūkininkų šeimos, ne tik kalbėjo lietuviškai bet ir laikė save lietuvių, puikiai valdė savo 40 su viršum tarnautojų. Rosenfeldui sekti buvo skirti geriausi agentai, nes jis pasižymėjo nepaprastu atsargumu. Išeidavo tik vėlai vakare, pakviepuoti grynai oru, pamankštinti šanariu.

Kaip apie jį sužinojo kontržvalgyba? Reikia pasakyti, kad tikrų lietuvių tarpe buvo nedidelis skaičius užkietėjusių vadinkim — "įsitikinusių" komunistų. Tai buvo nesubrendusi jaunuomenė, kurią viliojo pogrindžio darbas, ir taip nejučiomis jie buvo įtraukti į kuopeles. Ten senesni komunistai aiškino jiems socialines nelygybes, išprovokavo diskusijas, o patys žvejodavo tarp jų kandidatus rimtesniam "darbui" ar kursams. Įvykdžius tokiam parinktam viena, kita uždavinį, jau per greit jį priskirdavo prie savųjų. Atgimusoje Lietuvoje valstybingumas irgi greitai tempu augo. Žaidžios po karų pradėjo užgyti... Mokyklų skaičius augo, ir jos auklėjo patriotiškai. Šaulių Sąjunga išsilpė po visą Lietuvą. Augo sava spauda, knygos. Jaunuomenė pastabi, greit įsijungė į patriotines organizacijas — surado tikrą lietuvišką kelią. Vieni nuo komunistuojančių pasitraukė tylomis, o kiti net pranešė, kur reikia, apie savo paklydimą ir išpasakoję, kas jiems iš viso žinoma. Niekas jiems tų paklydimų neprikaišėjo, priešingai — nuramino ir paaikškino. Vienas iš tokių ir atėjo pas V. Čėplą su pranešimu:

Jau apie mėnuo laiko kaip jam duodami rusų kalba rankraščiai kokių straipsnių-atsisaukimų į kareivius, kuriuos jis turi išversti taisyklinga lietuvių kalba. Atlikęs tai, privalo grąžinti vertimą su originalu tam pačiam asmeniui. Susitikimai būna kartą savaitėje, vėlai vakare, mažoje aikštėje, ties Iglulos bažnyčia. Mūsų jaunuoliui komunistų įsakya neiti į susitikimo vie-

tą tiesiai, o apėjus porą kvartalų apsidairyti, ar jis nėra sekamas. Tos atsargumo priemonės ir atiduodami jo ranka rašyti vertimai įvarė jam baimės ir privertė pagalvoti: kas tai per darbas ir kieno naudai jis tai atlika? Jis suprato savo klaidą ir atėjo pasisakyti.

Jaunuolis, pavadinkime jį "Povilu", nuoširdžiai surašė viešką, ką tik žinojo. Davė daug adresų. Atlikęs "išpažintį" ir Čėplo padarštas, jis pažadėjo visiškai kooperuotis ir su dideliu uolumu ir sumanumu dirbo. Nuo to laiko visi jam duodami rankraščiai buvo fotografuojami, ir kontržvalgyba užvedė specialią bylą. Kontržvalgyba viduje darė savo: žinių rinkimo sekcija ieškojo iš praeities esamuose rankraščiuose panašumų autoriui išaiškinti. Išorinio sekimo sekcija pasiuntė ir aikštė ties Iglulos bažnyčia porą "girtuoklių" ir "įsimylėjusių porelių" — jų uždavinys buvo nurodyti sekliams, kurie laukė Donelaičio gatvėje, tą nepažįstamą, kuris pasitikdavo Povilą ir pasikeisdavo su juo rankraščiais. Viskas buvo atlika meistriškai, ir nepažįstamasis nuo pirmo pasimatymo buvo paimtas "stebėjimui", kaip tai buvo vadinama. Iš susitikimo vietos nepažįstamasis, pavadinsime jį "Apdairiuoju", nuėjo Donelaičio gatve iki elektros stoties, susitiko su nedideliu ūgio jaunu žmogumi. Tačiau jie, nekrepdami dėmesio viens ir kitą, prasilenkė, atrodė atsitiktiniais praeiviais, kurie nuėjo, kaip eja, savo keliais. "Apdairiusis" pasuko Daukanto gatve iki Kęstučio ir vėl, pasukęs į kairę, nuėjo Gedimino gatvės link. Iš Gedimino gatvės į Kęstučio ejo vėl praeivis, ir vienam iš sėklių pasirodė, kad prasilenkiant "Apdairiusis" lyg kažką tarė, bet praeivis neregavo ir nuėjo savo keliu. Budrus agentas "neviernas Tamošius" pažino tą patį praeivį iš Donelaičio gatvės ir davė ženklą kitam savo bičiuliui,ėjusiam gerokai atstu nuo pirmojo seklio. "Apdairiusis" vėl suko ratą. Gedimino-Donelaičio gatvėmis. Pastebėtas du kartą "atsitiktinis praeivis" nuėjo ten pat, bet priešinga kryptim Daukanto gatve. Pastovėjęs ties Laisvės Alejos kampu, apsidairė ir atsargiai, lėtu žingsniu, nuėjo irgi Donelaičio gatvės link. Ten jie susitiko su "Apdairiuoju" ir vienas iš jų jau iš tolo išsiėmė papirosą ir aiškiai rodė rankomis, kad prašo degtuko. Abu sustojo momentui, pasikeitė "mandagu-

mo žodžiais" ir, gavęs su degtuku dėžutę pakietėlį, pakubomis nuėjo savo keliais. "Praeivis" skubiai nuėjo į savo butą priešais elektros stotį, o "Apdairiusis" į senamiestį.

Siomis smulkmenomis norėjau parodyti skaitytojui "virtuvę" ir kaip ruošiami "patiekalai". Toks sekimas ir iš vidaus "Povilo" pagalba aiškinimas tęsėsi ilgai per keturis mėnesius. Tai buvo per ilgą, ir tokios bylos vedėjas neturėtų tiek tęsti, nes sunku tikėtis, kad sekimas nebūtų pastebėtas. Kaip ten bebūtų, ši kartą viskas baigėsi gerai.

Užbaigęs tą bylą, V. Čėpla atsiveikino ir liepos gale paliko tarnybą, kad galėtų tęsti mokslą.

Mykolas Lipčius pavedė man centro kontržvalgybos tarnybą ir pristatė mane vyriausio štabo viršininkui generolui Katčė ir jo padėjėjams, pulk. leit. K. Zukui, ir majorui Gričiui. Taip pat suparindino su kitais štabo pareigūnais. Nuo to laiko aš turėjau du kartus savaitėje eiti pas vyr. štabo vko antrą padėjėją, majorą Gričių ir raportu apie politinę padėtį ir įvykius krašte. Esant reikalui, kokiai specialiai bylai ar įvykiui nušviesti šaukdavo ir gen. Katčė, krašto apsaugos ministras arba ir kariuomenės vadas.

Istaiga buvo didelė (apie 300 žm.), padalinta centre į 16 sekcijų, kiekvienoje sekcijoje jos — vedėjas, bataliono ar kuopos vado teisėmis, ir 11 punktu (rajonu) iš 2 apskričių provincijoje su viršininkais bataliono vado teisėmis.

Vėl teko pradėti nuo susipažinimo su žmonėmis ir pogrindžiu. Nors Lietuva ir maža, tačiau kiekvieną dieną ir kiekvieną valandą atsiradavo naujų ir naujų galvosūkių. Nors fiziškai ir pavargsti nepakankamai miegojęs, nereguliariai valgęs, bet darbas patraukia, paglemžia ir duoda energijos. Kiekvienas laimėjimas buvo ne tik tos "bylos" likvidavimas, ne tik voties Lietuvos kūne išplovimas. Reikšmė daug platesnė: tai perspėjimas kitiems. Istaiga gauna pasitikėjimą gerų piliečių akyse, susiranda daugiau informatorių iš nusivylusių pragaištingu darbu arba išsigandusių savo darbo pasekmis. Istaigos štabas didžiuojasi pasisekimu, pasitempia ir sparčiau dirba.

(Bus daugiau)

Kur buvo senoji Lietuvos sostinė?

Lietuvos valstybės pradžia tebeskendėja praetis miglose, nes stinga rašto žinių apie anuos laikus. Daugiau liudijimų apie Lietuvą pasirodo tik tai Mindaugo laikais, XIII amžiuje, kai apie Lietuvą ima daugiau rašyti kaimynai — germanai ir slavai, su kuriais lietuviai vis dažniau susigrumia gindamiesi arba patys puldami. Tačiau ir tuose pirmuosiuose senose raštuose ne viskas aišku. Pavyzdžiui, nėra aiški Lietuvos valstybės pradžia, karaliaus Mindaugo pirmtakai, jo sostinė ir k. Istorikai stengiasi tuos klausimus narplioti, aiškindami tų skurdžių raštų tekstus bei jų užuominas, tačiau iš to susidaro tikrai įvairių teorijų bei prielaidų ir nė kiek daugiau aiškumo.

Daugiau šviesos galėtų įnešti archeologai, kurie skaito ne iš rašto, bet iš medžiaginės kultūros liekanų, užklotų žemės pluta. Deja, šis mokslo darbas yra daug sunkesnis, negu istorikų. Archeologam reikia daug triūso ir lėšų, kad galėtų atkasti ir iširti senas sodybas, kapinynus, piliakalnius, mūšio laukus, sugriuvusias ir naujai pastatytas pilis. Labai dažnai archeologam tenka dirbti tikrai "atsitiktinai" darbą. Jie prisišaukiami, kai žemėje aptinkama retų liekanų, kasant pamatus naujai statybai, tiesiant žemėje vamzdžius, vedant kelią, imant iš duobės žvyrą ir t.t.

Taip buvo nepriklausomoje Lietuvoje, taip yra ir dabar. Specialiai ir sistematiškai prarasti archeologinius tyrimus vis nėra tinkamų sąlygų. Taip ir glūdi po žeme daug neišaiškintų klausimų.

Vienu klausimu — Mindaugo sostinės — taip pat tikrai atsitiktinai švystelėjo viena įdomi žinia. Paduodame ją čia išties iš leidžiamo Lietuvoje — "Svyturio" žurnalo (1965 lapkričio mėn. 22 nr.). Rašo A. Tautavičius, vienas iš jaunųjų pavergtos Lietuvos archeologų:

"Praėjusią vasarą Vilniuje, Gedimino kalno vakarinėje pašlaitėje, kasant griovį termofikacijos vamzdžiams, aptikta mūrinio pastato pietinės sienos dalis. Didelės plytos čia buvo rištos baltišku (vandeniu) būdu, kurį naudojo XIII amžiuje ar XIV amžiaus pradžioje. Pastato sienos išorėje turi stambius keturkampius kontraforsus. Viduje yra buvusi didelė patalpa su puošniais skliautais. Trumpai stovėjęs, sudegęs ir nugriautas pastatas labai primena bažnyčią. Gal būt tai ir yra Mindaugo (po 1251 metų krikštų) pastatytos katedros liekanos. Ją galėjo statyti tik tuometinis Vilniaus pilies valdovas, nes ji pilies teritorijoje.

"Rašytiniuose šaltiniuose iki šiol nebuvo nurodyta vieta, ku-

riuje Mindaugas pastatydino katedrą Lietuvos vyskupui. Kai kurie istorikai mano, kad ji iš viso nebuvo pastatyta. Jei pasitvirtintų hipotezė, kad čia tikrai yra katedros liekanos, tai galėtume teigti, kad Vilnius buvo valstybės sostinė jau Mindaugui valdant Lietuvą. Vadinausi, išaiškėtų ir Lietuvos valstybės seniausios sostinės klausimas, išsiskaidytų legendos apie sostinės kilnojimą iš Kernavės į Trakus, iš Trakų į Vilnių, galėtume kalbėti apie Lietuvos valstybę su nuolatine sostine bent nuo XIII amžiaus pirmosios pusės".

Tokia ta nauja žinia, bet dar su klausimu, ar aptiktos liekanos tikrai yra bažnyčios ar kitokio statinio? Jeigu bažnyčios, tai ar negalėjo ji būti vėlesnio amžiaus, negu XIII, nors nėra pagrindo nepasitikėti archeologais, kurie turi savo mažą laikui nustatyti. Iškyla dar ir toks klausimas: pirmajam Lietuvos vyskupui Kristijonui buvo dovanota žemių Betygalos srityje (Zemaičiuose), o katedra statydinta Vilniuje? Tačiau čia prieštaravimo nebūtų, nes žemių skirta vyskupijai išlaikyti, o gyventi vyskupas galėjo ir Vilniuje, valdovo pilies terito-

rijoje. Anuo gi metu vyskupui tebuvo saugu ir tiko gyventi arti valdovo, kol reikalai taip pasikeitė, kad vysk. Kristijonas turėjo išvykti Vokietijon (1259). Jo išvykimo priežastys taip pat nėra visai aiškios, kaip ir Mindaugo apostazija. Žodžiu, naujas radinys Vilniuje kelia naujų minčių ir mįslių.

Kad Vilnius galėjo būti Lietuvos sostine dar Mindaugo laikais, gana aiškiai tai pabrėžė mūsų istorikas dr. Adolfas Šapoka savo veikalė "Senasis Vilnius" (1963). A. Tautavičius savo pranešimu tą prielaidą žymiai sustiprina. S. Suž.

TAUTOS FONDO ATSIŠAUKIMAS

SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI

Ir 48-ąsias Lietuvos nepriklausomybės metines — Vasario 16-ąją — švęsime ne laisvės triumfo ir džiaugsmo nuotaika, o susikaupimo ir ryžto dvasia. Vasario 16-sios Aktas tebėra sovietinio okupanto sutryptas ir lietuvių tauta — išvien su likimo broliais, — latviais, estais ir kitomis sovietų pavergtomis tautomis — tebekovoja bendrą kovą dėl laisvės.

Šioje kovoje lietuvių tauta laukia visų laisvę mylinčių žmonių talkos. Tačiau jos pirmieji talkininkai esame mes patys, laisvieji lietuviai. Tam mus įpareigoja Lietuvių Charta, skelbdama, kad "darbu, mokslu, turto ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę". Tam mus skatina Lietuvos laisvės kovos vadovybės kvietimas "padvigubinti savo tautinį pareiškumą, dosnumą ir ryžtą Lietuvos laisvės kovai". Tai mums primena Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos Lietuvių Bendruome-

nės vadovybės susitarimai visomis galimomis priemonėmis 1966 metais dar labiau sustiprinti kovą dėl Lietuvos, dar veikiau įjungti į tą kovą visus patriotus lietuvius ir padvigubinti savo dosnumą.

Šie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių minėjimai ypač turi būti visų laisvųjų lietuvių laisvės ryžto demonstracija. 1965 metais buvo laisvųjų lietuvių vieningumo metai. Tegul 1966 būva darbo ir aukos ir Jaunimo metai Lietuvai.

Sesės ir broliai lietuviai: Nėra pakaito laisvei ir valstybinei nepriklausomybei. Ir savo kovoje dėl savo ar savo Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės mes esame nenugalimi savo idealais, savo meile laisvei, savo kovinga dvasia ir savo nepalaužiamu pasiryžimu nublokšti nuo Lietuvos nelaisvės jungą. Vardan tos Lietuvos — auka ir darbas.

PREL. JONAS BALKŪNAS
TAUTOS FONDO PIRM.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Vliko Lietuvos laisvinimo darbams remti Tautos Fondui aukojo: 500 dol. L. B. Philadelphiajos apylinkės valdyba, Philadelphia, Pa., 50 dol. L. B. E. St. Louis, Ill. apyl. valdyba per įgal. O. Čerškiene, 50 dol. Jonas Legis per įgal. J. Audėna. 25 dol. gyd. St. Petrauskas. Po 20 dol. A. Andriušaitis, V. Mašalaitis, kun. V. Skilandžianas, Canada ir Liet. kar. veteranų S-gos New Yorko sk. per L. Virbicką. 15 dol. A. Matulionis. 12

dol. St. Skripkus. 11 dol. Anelė Gudaitienė, St. Louis, Mo. Po 10 dol. gydytojai: P. Kazlas, Labokas-Valis, J. J. Plikaitis, V. Tumenienė ir R. V. Vienužis; S. Dzikas, V. Jonaitis, prof. P. Jucaitis, A. Milčiene, O. ir E. Stanaičiai, A. Dundulis, J. Zabelskis, A. ir K. Avizoniai, J. Matyckas, kun. V. Martusevich ir Am. Liet. katal. moterų s-gos 29 kp. per O. Kubieliene.

— Dail. Antanas Rūkštelė Worcesteryje atnaujino ir išdekoravo Aušros Vartų parapijos bažnyčią. Iš Worcesterio dail. A. Rūkštelė du kartus buvo pakviestas į Bostoną, kur skaitė paskaitas Lietuvių Kultūros klubui ir studentams. Worcesteryje taip pat skaitė dvi paskaitas — vieną lietuvių visuomenei, kitą skautams akademiškams.

Ryšiai . . .

(atkelta iš 3 psl.)
dalimi, laisvieji lietuviai santykiuose su okupuotos Lietuvos gyventojais ribotą bendravimą tik privačioji asmeninė plotmėj.

2.

Šiais metais rengsimųjų Vasario 16 dienos minėjimų programa stengiamasi stiprinti lietuvių tautos kovos ryžtas prieš sovietinę Lietuvos okupaciją, sutelkiant tai kovai galimai daugiau piniginių išteklių, o minėjimų rezoliucijose, be kitų dalykų, prašoma J.A.V. vyriausybės neratifikuoti jos su Sovietų Sąjunga pasirašytosios konsuliarinės sutarties.

3.

Pritariama Jaunimo Metų programai ir raginama lietuvių visuomenė visomis priemonėmis ją remti ir joje dalyvauti.

4.

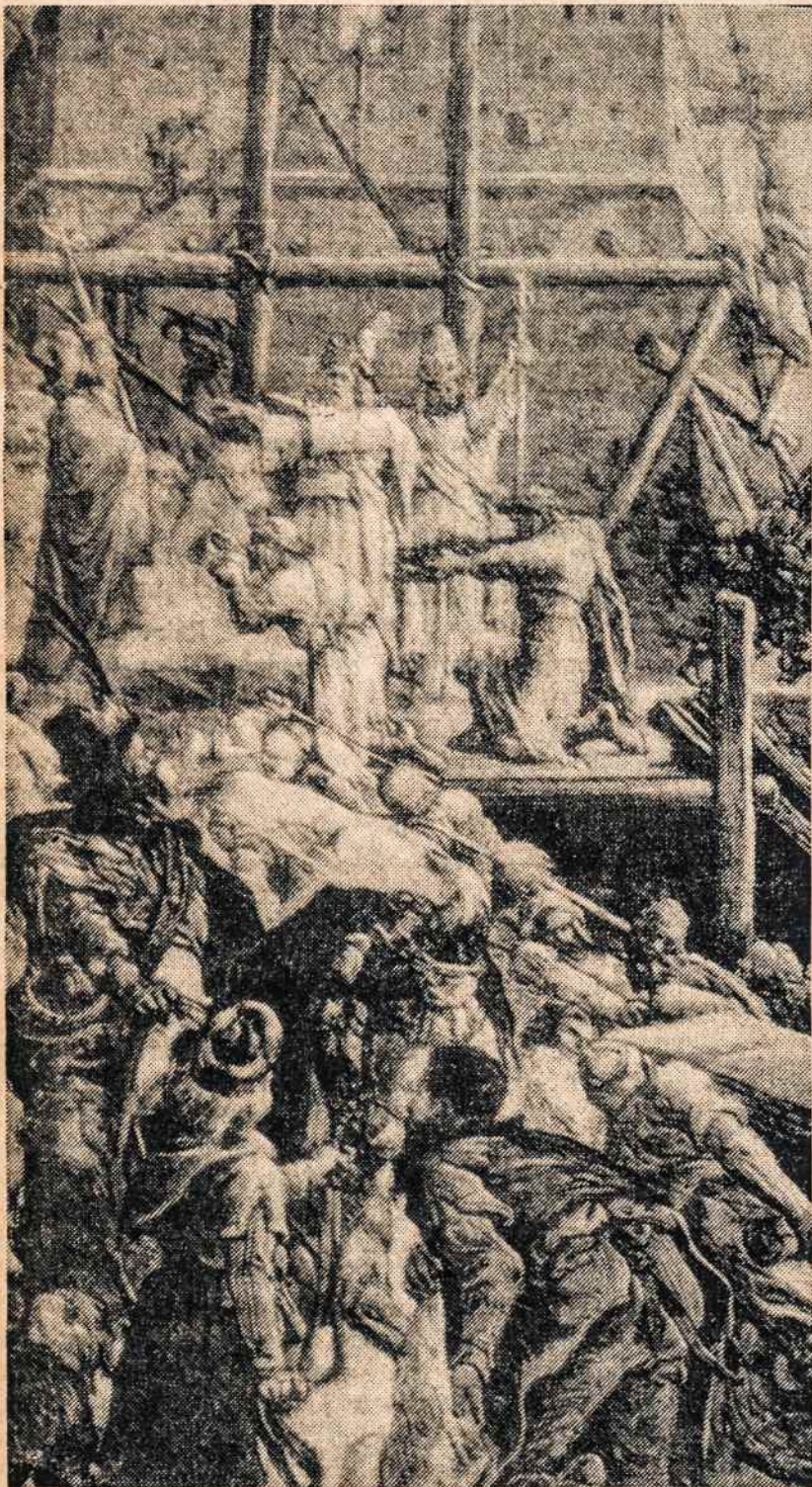
Vertinama kiekviena laisvės kovos iniciatyva, tačiau siekiama, kad ji būtų suderinta su Lietuvos laisvinimo veiksmų politika ir taktika.

5.

Ryšium su 1968 metais įvyksiančia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktimi, skatinamos visų laisvųjų lietuvių organizacijos tinkamai pasiruošti šio reikšmingo lietuvių tautos politinio įvykio tinkamam paminėjimui.

6.

Pageidaujama laisvųjų lietuvių vadovaujančiųjų institucijų glaudesnio bendradarbiavimo ateityje. (ELTA)

VILNIAUS miesto įkūrimas. Detalė iš dail. Andriolių paveikslo.

Kun. M. Čyvo 25 m. kunigystės sukaktis

Išblokštas iš savo gimtojo krašto ir toli nuo savųjų, kun. dr. M. Čyvas šį sekmadienį, sausio 30 šv. Jurgio parapijos bažnyčioje aukos padėkos Mišias, minėdamas kunigystės 25 metų sukaktį.

Jubilias gimė Leliūnų km., Pagirių valsč., Ukmergės apskr. 1916 balandžio 30. Taigi, netrukus sulauksime ir 50 metų amžiaus sukakties.

Gimnazijos mokslus išėjęs dar laisvoje Lietuvoje, kunigų seminariją Kaune teko baigti jau pirmosios komunistų okupacijos metu. Okupantams užėmus seminarijos patalpas, klierikam tekdavo mokintis net ir zakristijoje. Dėl neiškių ateities aplinkybių, dar nelaukiant mokslo metų galo, kun. Matas su kurso draugais priėmė kunigystės šventimus 1941 sausio 26.

Vokiečių okupacijos metais jaunasis kunigas ėjo vikaro pareigas šv. Kryžiaus parapijoje Kaune, kol 1944 vasario mėn. arkivysk. J. Skvireckas jį pasirinko savo asmeniniu sekretoriumi. Kartu su arkivyskupu teko išvykti iš Lietuvos ir apsistoti Austrijoje.

1945 metų vasarą Romoje įsikūręs lietuviškai šv. Kazimiero kolegijai, kun. Matas drauge su eile kunigų ir klierikų išvyko į Romą tolimesnėm studijom. Popiežiškame Gregorijano universitete išklause reikiama kursą, 1947 gavo bažnytinės teisės daktaro laipsnį. Gyvendamas Romoje, šalia tiesioginių teisės studijų universitete, dar lavinosi aukščiausiam bažnytiniame Rota tribunole ir kitose įstaigose, o taip pat nuo 1946 metų ruošė ejo lietuvių pasirinko savo asmeniniu sekretoriumi. Tais pačiais metais pradėjo reguliariai vyskupijos kūrinių dirbti kaip prosinodalinis teisėjas ir auditorius.

KUN. MATAS ČYVAS

siliko iki pat išvykimo į Ameriką.

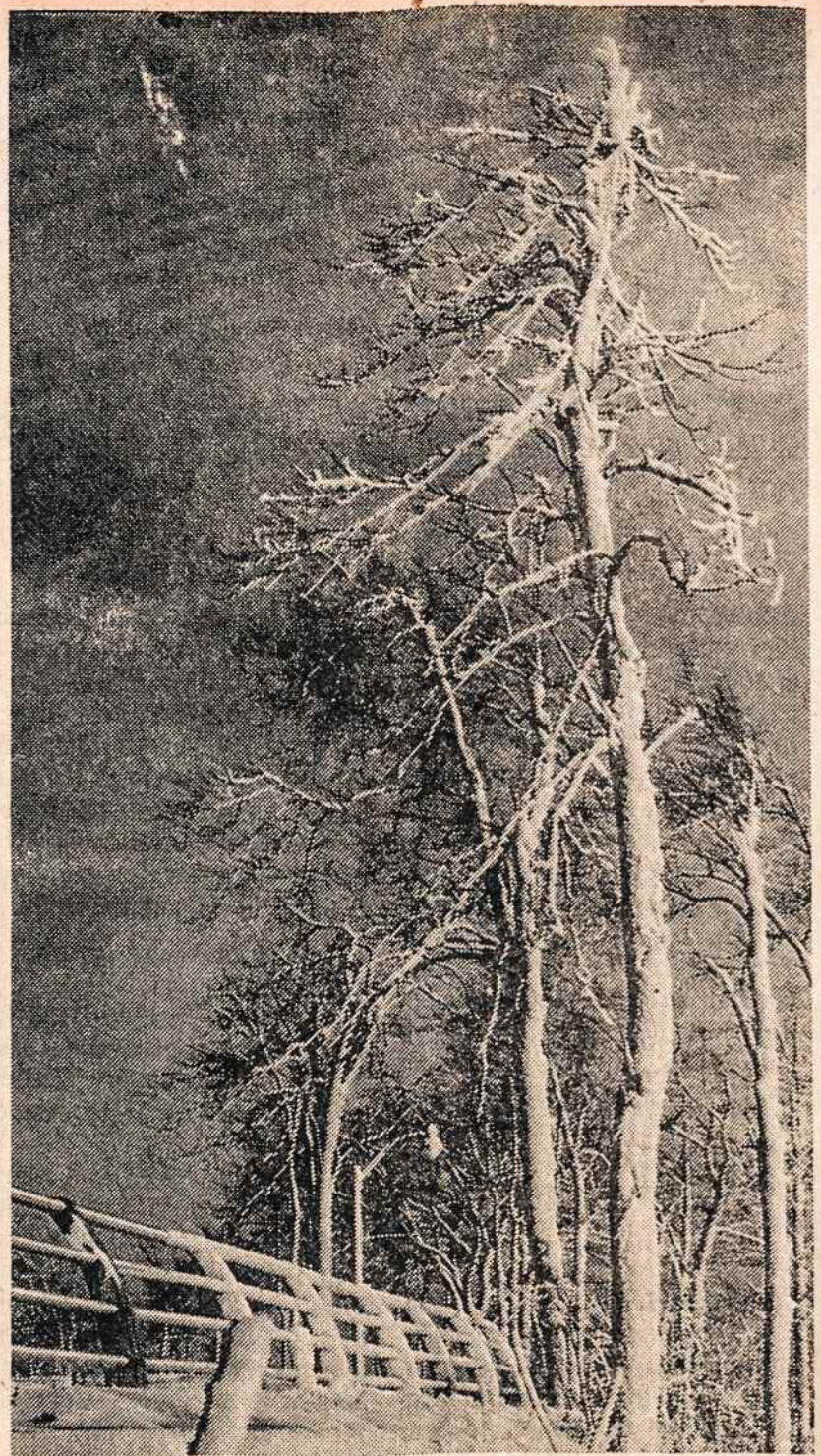
Kun. dr. M. Čyvas į JAV atvyko 1949 gruodyje ir sustojo Kalifornijoje. San Diego vyskupijos tribunole ėjo sekretoriaus ir auditoriaus pareigas, kol 1951 lapkričio mėn. persikėlė į Albany, N.Y.

Naujoje vyskupijoje kurį laiką kun. dr. Matui teko vikarauti ir talkinti vyskupijos tribunole. Nuo 1963 jis paskirtas šv. Jurgio parapijos administratoriumi. Tais pačiais metais pradėjo reguliariai vyskupijos kūrinių dirbti kaip prosinodalinis teisėjas ir auditorius.

Kun. dr. M. Čyvas reikišias ir JAV lietuvių tarpe. Netrukus po savo atvykimo į Albany, jis čia suorganizavo Amerikos lietuvių R.K. kunigų vienybės skyrių ir buvo šio skyriaus ilgamečiu pirmininku. Pernai ir vėl jis buvo išrinktas šioms pareigoms.

Pastoviai bendradarbiaudamas Lietuviškoje Enciklopedijoje, bažnytinės teisės klausimų srityje, kun. dr. M. Čyvas reikišias ir periodinėje lietuvių spaudoje. Jo straipsnių yra pasirodę "Aiduose", "Drauge", "Tėviškės Žiburiuose", "Darbininke" ir kt. lietuvių laikraščiuose bei žurnaluose.

Maloniam Jubiliatui linkime stiprybės ir ištvermės ateities našiuose darbuose. K.

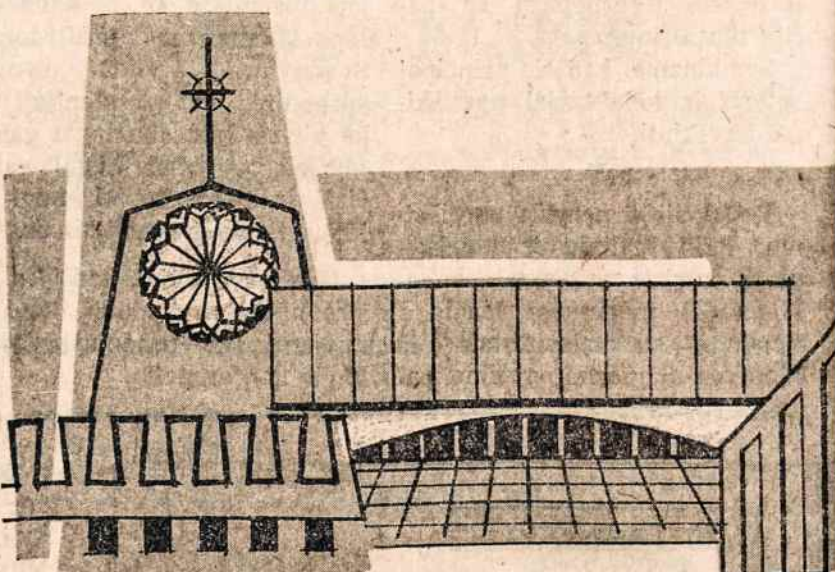

APLEDEJĘ medžiai. Nuotr. V. Maželio

Po 5 dol. K. Krušinskas, J. Lintakas ir Liet. Katal. Darb. klubas. Per įgal. J. Petuška, Conn. aukojo po 10 dol.: J. Petuška, P. Karosas, J. Radzevičius, K. Demikis ir J. Beinorius.

Per įgal. Ona Čerškiene, Ill.: LB apyl. vald. 50., A. Vaitkus 10, VI. Matulevičius 6, ir po 5 dol.: V. ir M. Gareliai, Petrikas, Grybinas, B. Tiškus ir Al. Goberis. Per įgal. A. Puskepalaitį,

Visiems nuosirdžiai dėkoja Fondo valdyba

Kultūros židinio ideja (arch. A. Kulpavičius)

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAM

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIM!

DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS PRANČISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

- Garbės fundatorius (\$1000)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Fundatorius (\$100)
- Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadau iš viso paaudoti ateityje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$....., Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

Žemaičio pranciškono sukaktis

Tėv. Bernardino Grauslio 25 metų kunigystė

Prieš 91 metus, šviesusis žemaičių vysk. M. Valančius išleistame kunigams aplinkraštyje (1875.II.3) rašė: "Pagal priimtą paprotį pasiryžau švesti 25 m. sukaktuves vyskupavimo išreikšti padėkai Dievui už suteiktas malones ir pasiprašyti jo pagalbos, kad našta, ant mano pečių uždėta, iki amžiaus galot galėčiau nešti didesnei Dievo garbei ir naudai šventos mūsų motinos Bažnyčios, kad mirties valandai atėjus galėčiau pasakyti su šv. Povilu: kovojau gerą kovą, bėgimą užbaigiau, tikėjimą išlaikiau. Kaip jum, mielesiausi kunigai, broliai ir saka-reiviai, padedant per 25 metus Viešpaties vynes darbavus, taip ir dabar prašau jūsų, kad tą dieną, 24 vasario, karštai melstumėte Dievo, dėkodami Dievui už suteiktas malones, ir prašytumėte naujos pagalbos, man labai reikalingos, ir žmones paragintumėte melstis".

Šiemet sausio 26 pranciškono vienuolyno koplyčioje Kennebunkport, Maine, kitas žemaitis ir tolimas vysk. M. Valančiaus giminaitis kukliai atšventė savo kunigystės 25 m. sidabrinį jubiliejų — pranciškonas Bernardinas Grauslys.

New Haven, Conn.

Amerikos Lietuvių Tarybos Skyrius ruošiasi iškilmingai paminėti nepriklausomybės šventę, vasario 13. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryte bus aukojamos šv. mišios už žuvusius karius ir tremtinius, dalyvaujant skautėms ir skautams su vėliavomis. Po mišių bus apeigos prie lietuviško kryžiaus, pagerbiant žuvusius. 3 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos salėje 339 Greene St. New Haven, Conn. įvyks meninė programa, kurią išpildys varg. Jonas Beimorius su jaunimo ir suaugusių menininkų grupe iš New Britain, Conn. Vietiniai tautinių šokių šokėjai šoks įvairius šokius. Pagrindinę kalbą pasakys Juozas Miklovas iš New Yorko. Taigi kviečiam kitas kuopas bei draugijas neruošti parengimų minėta dieną, bet visi lietuviai bendrai paminėkim mūsų tautos nepriklausomybės paskelbimo šventę.

Moterų Sąjungos 33-čios kp. metinis susirinkimas įvyks vasario 6 po 10:30 val. mišių. Visos narės kviečiamos dalyvauti. M.

RASOMASIS darbas Maironio šeštadieninėje mokykloje. Nuotr. R. Kisieliaus.

BENVENUTAS RAMANAUSKAS, O.F.M.

Tėv. Bernardinas (Steponas) Grauslys gimė 1918.I.I. Sukaičių km., Ve viržėnų valsč., Žemaičiuose. Į pranciškonų ordiną įstojo 1933, turėdamas 15 m. amžiaus. Kretingoje baigė pranciškonų gimnaziją 1937 ir tais pačiais metais buvo išsiųstas filosofijos daktaro laipsnį. Kunigu išvestas 1941 sausio 26. Milano šv. Jėzaus Sirdies univ. savo studijas "magna cum laude" vainikavo filosofijos daktaro laipsniu. Kurį laiką buvo

TEV. BERNARDINAS GRAUSLYS, O. F. M.

pakviestas Romon į skotistų sekciją Duns Scoto veikalų kritiškam leidiniui ruošti. 1947 atvyko į JAV ir čionai įsijungė į lietuvių pranciškonų veiklą.

Lietuvių pranciškonų provincijoje ėjo įvairias pareigas — vedė misijas, administravo kurį laiką "Darbininką", buvo Brooklyno vienuolyno viršininku. Įsikūrus lietuviškai Priskelimo parapijai Toronte, Kanadoje, tėvas Bernardinas buvo pirmuoju jos klebonu ir vienuolyno viršininku. Bendradarbiaudamas spaudoje, nemaža yra rašęs "Aiduose", "Darbininke", "Tėviškės Žiburiuose", "Varpelyje" ir kitur.

Paskutiniu laiku mokytojauja šv. Antano gimnazijoje, Kennebunkport, Me., yra pranciškonų kustodijos patarėjas ir jos sekretorius.

Tėvas Bernardinas Grauslys, OFM jubilijatas, toli nuo savo artimųjų, jau 29 metai nėra matęs Lietuvos, čia svetur— savo brolių-pranciškonų kuklijoje šv. Antano koplyčioje iškilmingai prie marmurinio altoriaus aukojo savo šv. mišias, dėkodamas už kunigystės dovaną.

Kunigas — kiekvienas jį savaip apibūdina bei vertina. Kai kurie išvelgs jame linksmą, laimingą žmogų, kiti — nenaudėlį, veltėdį. Kiti sakys, kad jis

BALTIMORĖS ŽINIOS

CYO — jaunimo organizacija — turės bendrą čiuožimą sausio 28, penktadienio vakare. Ši organizacija rengia šokius vasario 11 šv. Alfonso mokyklos salėje. Gi vasario 4-6 dienomis rengia ekskursiją autobusais į New Yorką. Išvažiuos 3 v. popiet iš Baltimorės, New York'e aplankys įdomesnes vietas bei teatrus. Į Baltimorę grįš sekmadienio vakare, vasario 6.

Sodalietėms vasario 6 per 8:30 v. mišias bus išdalinti ištikimybės ženklai. Juos gaus 88 moterys ir 22 mergaitės. Mišias aukos sodaliečių kapelionas kunigas A. Dranginis, ženklus įteiks prel. L. Mendelis. Po mišių parapijos salėje bus pusrūčiai, kuriuos pagamins šv. Vardo draugijos vyrai. Po pusrūčių bus susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas bus vasario 12 lietuvių svetainės didžioje salėje.

Pakviestas Baltimorės majoras Theodore McKeldin ir kiti miestui pareigūnai, Marylando valstybės gubernatorius J. Millard Tawes, senatoriai ir kongresmanai.

Suaugusių klubas vasario 19 rengia taip vadinamą "School Days Party" šv. Alfonso mokyklos salėje. Bus įdomi vakaro programa.

Anastazija Pavilonienė, senos kartos lietuvi, staiga mirė sausio 14. Velionė gveno Dundalk rajone. Trys kunigai aukojo gedulingas mišias šv. Alfonso bažnyčioje sausio 18. Palaidota Dulaney Valley Memorial kapinėse. Liko nuliūdusi duklė Delfina ir nuliūdęs sūnus Antanas.

Jonas Obelinis

Detroit, Mich.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Detroite įvyks sekmadienį, vasario 13, 3 v. p.p., Cobo Hall (kambarys 2040). Pagrindiniais minėjimo kalbėtojais bus Valstybės Paskretorius dėl Afrikos Reikalų, buvęs Michigano valstybės gubernatorius G. Mennen Williams ir dr. Tomas Remeikis, politinių mokslų prof. St. Joseph's College, E. Chicago, Illinois ir Lituanių žurnalo vyr. redaktorius. Meninę programą išpildys šv. Antano lietuvių parapijos choras, vadovaujamas muz. Alberto Mateikos. Lietuvos trispalvės pakėlimas prie miesto rotušės (City County Bld., Woodward prie Jefferson) įvyks tą pačią dieną 9:30 val. ryto. Visi minėjimo dalyviai, dalyvauja eisenoje po minėjimo į vėliavos nuleidimą 5.00 val. p.p. Visuomenė kviečiama dalyvauti minėjime ir prisidėti aukomis Lietuvos laisvinimo darbams. Aukas taipgi galima siųsti sekančių adresu: Detroit Lithuanian Organizations Center, 15756 Lesure, Detroit, Michigan 48227.

DLOC Valdyba

Lietuviškų Melodijų radio valanda transliuojama šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v. iš radio stoties WJLB, banga 1400 k.

Spalvoti šventovių filmai apie Kanados tris didžiulius šventoves, šv. Juozapo, šv. Onos, Montreaty ir Cape de Madeleine bus

širkštus, atkalus žmogus, bejausnis žmogaus rūpesciam ir tautų nelaimėm. Kiti sakys priešingai — jis atsidavęs viešajam labui, nors ir neteisingai būtų suprastas ir vertintas.

Svarbiau, kaip jis pats save supranta. Jis žino, kad yra žmogus su visu, kas yra žmogiška. Kunigystės dovana jam yra suteikusi malonės — mistinės jėgės, stiprinančios jo moralines jėgas; suteikusi atsakingumo pajautimą už tos malonės suvartojimą.

Atsakingumą, ne pasididžiavimą kunigo padėtim, jaučia ku-

nigas, skaitydamas ir išpėjimą šv. Pranciškaus Asyzičio, kuris visą gyvenimą buvo dijakonas. Jis savo broliam apie kunigo pašaukimą sakydavo:

"Jei aš sutikčiau šventąjį, tiesiai ateinantį iš dangaus ir tuo pačiu laiku beinantį vargšą nuodėmingą kunigą, tai pirmiausia aš atiduočiau pagarbą kunigui ir tučiuojau pabučiuočiau jo rankas. Aš sakýčiau: 'O, palauk šventas Laurynai, nes šio kunigo rankos paliečia gyvenimo žodį ir jos yra paveldėjusios antžmogiškąją galią' (II Cel. 201).

JAV LB apygardų valdybų sudarymo reikalu

JAV LB IV-sios Tarybos nutarimas apygardų valdybų sudarymo reikalu inėšė kiek neiškumų. Čia pateikiame nutarimo aiškinimą, kurį paruošė dr. B. Nemickas, Tarybos Prezidiumo vicepirmininkas ir Istatų komisijos narys, pasitaręs su J. Slepčėiu, Tarybos Prezidiumo vicepirmininku ir taip pat Istatų komisijos nariu.

"Apygardų valdybų sudarymo tvarkos, nustatytos JAV Lietuvių Bendruomenės Istatų 25 str. b. pastraipos, IV-ji taryba savo 1965 gegužės 22-23 sesijoje nėra pakeitusi.

Atstovo-Nainio iniciatyva įvykęs dienotvarkės papildymas "apygardų valdybų sudarymu" atvėrė duris sesijoj reikalą svarstyt ir padaryt atitinkamą nutarimą, kuris įpareigoja Istatų Komisiją ir Tarybos Prezidiumą pasirūpinti, kad V-jai T-bai būtų

pateiktas istatų pakeitimo projektas. Prezidiumas, pateikdamas tokio pakeitimo projektą, turi laikytis istatų nustatytos procedūros: išrašyti klausimą į Tarybos sesijos dienotvarkę (65 str.) ir bent 30 dienų pranešti Tarybos nariams (40 str.). Kol istatų keitimo reikalą Tarybos nutarimai daromi, neprisi-laikant nustatytos procedūros, tol tie nutarimai dar nepakeičia pačių istatų. Tokie nutarimai yra tik sugestijos atitinkamiem Bendruomenės organam ir nurodymai, kaip vieną ar kitą reikalą Taryba norėtų matyti ateityje išspėstą.

Siuo reikalu tariamasi su Prezidiumo vicepirmininku Jonu Slepčėiu. Jis visiškai pritarė čia išdėstyta pažiūrai.

Br. Nemickas, JAV LB Tarybos prezidiumo Vicepirmininkas

SILUVOS PAMINKLINES KOPLYCIOS pašventinimo iškilmių Chicago vyriausioji muzikos komisija. Iš k. į d. sėdi kun. A. Stašys, prof. J. Zilėvičius, P. Armonas; stovi P. Vacbergas, VI. Būtėnas — Ramojus ir AI. Smilga. Nuotr. V. Noreikos.

KALĖDŲ EGLUTĖ PAS VOKIETIJOS LIETUVIUS

Memmingeno lietuvių vaikų eglutė sutraukė visą šios lietuvių kolonijos jaunąjį atžalyną į Kultūros namų salę. Čia susirinko apie penkiasdešimt vaikų, o su jais kartu atėjo taip pat vyresniojo amžiaus jaunimo, nemažas skaičius tėvų ir kitų suaugusiųjų.

Susirinkusius linksmai pasveikino apylinkės valdybos pirminkininkas kun. J. Petraitis. Jis pranešė ir linksmą žinią, kad visi vaikai iki 14 metų amžiaus gaus po gerą maišelį dovanų, kurias suteikė geraširdžiai Amerikos lietuviai per savo labdaros organizaciją Balfą.

rodomi sekmadienį, vasario 6, 3 val. p.p., Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salėje, Schaefer prie Grand River. Įėjimas laisvas. Ruošia Moterų Sąjungos 54-ta kuopa.

Lietuvos Vyčių 79-tos kuopos susirinkimas įvyksta ateinantį trečiadienį vasario 2, 8 val. vak. Dievo Apv. parapijos salėje. Nauji nariai kviečiami. Po susirinkimo bus kavutė.

Vedybines sukaktis mini Petras ir Marijona Mularonkai, Ann ir Juozas Yuhai bei Pranas ir Ann Kidulai. Sidabrinį vedybiño gyvenimo jubiliejų mini Juozas ir Marija Kazlauskai. rjv

PREL. VITAS J. MARTUSEVICIUS, šv. Jurgio parapijos Philadelphia klebonas, parapijiečių pagerbtas banketu sausio 16. Svečių tarpe dalyvavo eilė prelatų ir kunigų, suvažiavusių iš plačių apylinkių.

Naujas vadovėlis

"Lietuvių kalbos pratimų" serija, skiriama mokyklai ir namams, jau pradėjo eiti. "Pratimus" leidžia Pedagoginis Lietuanistikos Institutas, veikia Chicagoje. Toš serijos "Pratimų" I sąsiuvinis jau išspausdintas ir siuntinėjamas jį užsakiusiems. Šiame sąsiuvinyje pratimų forma dėstomi lietuvių kalbos fonetikos elementariniai dalykai: garsai ir jų susidarymas, garsų tarimas ir jų rašymas, žodžių kirčiavimas. Pratybiniai darbai atliekami tame pačiame sąsiuvinyje. "Pratimus" paruošė liet. kalbos lektorius Domas Velička. Sąsiuvinio apimtis — 60 psl. Kaina 2 dol. (su pasiuntimu paprastu paštu). Baigiamas paruošti ir šio sąsiuvinio garsinis priedas — magnetofoninė juosta, kurios įkalbėjimą prižiūri liet. kalbos lektorius prof. dr. P. Jonikas. Patyrys, kad magnetofoninės juostos nuorašo pagaminimas yra žymiai brangesnis už tokio turinio plokštelės pagaminimą, todėl bus gaminama ir fonetinė plokštelė. Jos kaina galės siekti per 3 dol., o juostos nuorašas ir mėgėjišku būdu darant — mažiausiai 6 dol. Šių kalbos mokymo priemonių reikalu kreiptis šiuo adresu: P.L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Vk.

IŠ VISUR

— **Jaunimo žurnalas "Ateities"**, stengiantis prasmingai paminėti 1966 — Jaunimo metus skelbia konkursą, kuriame kviečiami dalyvauti visi jaunieji rašytojai ir poetai. Konkurse skiriamos 4 premijos: dvi poezijai ir dvi prozi (kūrėjams 18-30 m. ir kūrėjams iki 18 m.). Konkurso komisija vertins visus šiais metais "Ateities" redakcijai atsiųstus rankraščius, nebent autorius pažymėtų, kad konkurse nenori dalyvauti. Premijos bus įteiktos 1967 pradžioje įvyksiančiame "Ateities" dailiojo žodžio vakare.

— **A. Brazdžio** skulptūros darbų paroda Londone uždaryta sausio 15. Hamiltono galerijoje ji tęsėsi apie mėnesį laiko. Parodą teigiamai įvertino didieji anglų laikraščiai ir žurnalai.

— **Aukų sąrašai**, prisiunčiami įvairių organizacijų ar kitų veiklos vienetų, laikraštyje dedami vien kaip apmokėti skelbimai. Dėl atlyginimo susitarė su laikraščio administracija.

— **Vlado Slaito** naują eilėraščių rinkinį "Sirdies paguodai" išleido Anglijos Lietuvių Sąjunga. Knygoje išspausdinti 37 eilėraščiai. Tai penktasis Vlado Slaito poezijos rinkinys.

— **Filmo ir dramos sambūris "Alka"**, įkurtas Toronte 1965 lapkričio 21, paskelbė pirmojo veiklos sezono programą. Kas antrą sekmadienį pakaitomis bus rodomi filmai ir skaitomos paskaitos. Paskaitų temos pramatytos įžanginio pobūdžio, siekiant supažindinti lietuvių publiką su dabarties filmo ir dramos klausimais. Programoj prie pagrindinio filmo pramatyta duoti ir lietuvišką priedą. Sambūris ruošiasi šį pavasarį Toronto scenoje pastatyti Algirdo Landsbergio "Penkis stulpus turgaus aikštėje". Sambūris taip pat ruošiasi pagaminti filmą pagal to paties autoriaus sceninį veikalą "Barzda".

— **Europos pavergtų tautų seimas**, sąryšyje su šiais metais minima Lenkijos tūkstantčio metų sukaktimi, planuoja išleisti stambesnių straipsnių rinkinį. Šie straipsniai atstovautų visus devynis, šiam seimui priklausančius kraštus. Visuose straipsniuose turėtų atsispindėti kiekvieno krašto praeities žygiai, atgaunant laisvę ir nepriklausomybę.

— **Tautos fondo atstovybė Kanadoje** nuo savo veikimo pradžios iki 1966 sausio 1 surinko aukų 77,090.28 dol.

— **Eltos biuleteniai**, painformuodami apie padėtį pavergtoje Lietuvoje ir skleidami prieškomunistinę propagandą, leidžiami 8 kalbomis: anglų, arabų, italų, ispanų, lietuvių, portugalų, prancūzų ir vokiečių. Visa tai Tautos Fondui sudaro 16,740 dol., metinių išlaidų.

VASARIO 12

Tradicinis UŽGAVĖNIŲ BALIUS

Šv. Juozapo mokyklos auditorija
29 John Street
WATERBURY, Conn.

Išraiškos šokių šokėja ELENA KEPALAITĖ
Aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS

Išpūdinga dekoracija. Spalvingas apšvietimas. Europietiškas Edvardo Radionovo orkestras. Dail. M. Žukauskienės paveikslas laimėjimui.

Užgavėnių bufetas

7 val. vak.
3.00 2.00
Rezervacijos būtinai
203 - 756-5173

Lituaništinės mokyklos Tėvų komitetas

ISPANIJOS PREKYBA SU RYTŲ EUROPOS KRAŠTAIS

Idomus dalykas, kad iki šiol "geležine siena" savanoriškai per 25-rius metus nuo komunistinio Rytų Europos pasaulio atsiskyrusi Ispanija 1964 ir ypač 1965 metais, pradėjo ieškoti savo gaminiams ir naujų kelių ir naujų rinkų komunistiniuose Rytų Europos kraštuose. Tai, žinoma, dar nereiškia, kad Generalissimo Francisco Franco per ketvirtadalį šimtmečio vesta kieta prieškomunistiška politika būtų suminkštėjusi ar dingusi. Ne! Atrodo, kad tik prekubiniais išskaičiavimais tai daroma. Lygiai kaip ir daugelis kitų plataus pasaulio kraštų: kovoja prieš komunistus, bet tuo pačiu su jais prekiauja.

Ispanija labiausiai praėjusiais metais pajuto to politinio lankstumo reikalą — padidino net 25-kiais procentais savo eksportą į Rytų Europą ir savo importą net 125 proc., jeigu jį palyginsime su 1964 metais.

Neseniai Ispanijos Prekybos ministeris Garcia Monco pareiškė, kad Ispanija yra nusistačiusi ne tik išplėsti išvežamų ir įvežamų prekių kieki, bet ir ieškoti naujų rinkų savo gaminiams. O tos naujos rinkos turėsią būti ne vien Vakarų Europa ir Pietų Amerikos kraštai, bet ir Rytų Europa ir Af-

K.K. PATALAVIČIUS

rika. 1965 metais jie komunistiniams kraštams jau pardavė už 15,3 milijonų dol., kai tuo tarpu 1964 — tik už 12,25 milijonus dol.

Daučiausiai ispanai savo prekybą išplėtė 1965 metais su Rumunija, Lenkija, Bulgarija ir Čekoslovakija. 1965-tų metų pavasari Prahoje buvo pasirašyta Ispanijos-Čekoslovakijos prekybinė sutartis, siekiant padidinti prekių pasikeitimą. Panaši sutartis buvo pasirašyta ir su komunistine Lenkija. Praeitų metų lapkričio mėnesį Ispanija pasirašė parduoti Sovietų Sąjungai 285,000 apelsinų dėžių, o rusai ispanams — 1500 tonų kiaušienų ir 500 tonų sviesto.

Kuo ispanai prekiauja su komunistiniu Rytų Europos bloku? Aplamai Ispanija minėtiems komunistiniams kraštams parduoda valgomuosius vaisius, alyvą ir cheminius gaminius. Komunistinė Lenkija Ispanijoje perkasi, be kitko, audinius, medvilnę, varį ir aliuminį. Rumunija — odą, kailius, audinius ir aliuminį. Rytų Vokietija ir Čekoslovakija — vaisius, arbūzus, dažus, gumą, smalą ir cheminius gaminius. Jugoslavija gožia žvelgia į aukso, sidabro ir

kitų brangių metalų gaminius, kaip laikrodžius, rankinukus, žiedus, radijus, televizijas, žiūronus ir panašiai. Pati Sovietų Sąjunga su ispanais prekiauja chemijos gaminiams, vaisiais bei gėrimais, pav. vynos, konjakas, anisas ir t.t.

Ispanija iš komunistinių kraštų daugiausia išveža įvairių rūšių druskų, kreidos, cemento, naftos, medžio, anglies, geležies, plieno, mašinų, automobilių, traktorių ir panašiai. Ispanai per pirmąjį 1965 metų pusmetį į Rytų Vokietiją eksportavo už 49,76 milijonus ispaniškų pezečių ir iš ten importavo už 188,45 milijonus pezečių; į Bulgariją — už 129,88 mil. pezečių ir importavo už 261,14 milijonų pezečių; į Vengriją — už 64,9 milijonus pezečių ir importavo už 74,98 milijonus; į komunistinę Lenkiją — už 153,64 pezečių ir importavo už 689,70 milijonų pezečių; į Rumuniją — už 219,93 milijonus pezečių ir ten perkosi už 326,36 milijonus pezečių; į Čekoslovakiją eksportuota prekių už 122,95 mil. pezečių ir iš ten parsivež-

DARIAUS GIRENO paminklo komiteto šauktam susirinkime aukoje, kad būtų atremtuotas lakūnų paminklas Soldino miške. Iš k. į d. V. Banelis, J. Glušauskas, J. Šlepetys, B. Spūdienė, J. Šaltis, adv. S. Briedis, Toliau J. Venys ir jo žmona, J. Bulvydienė, Nuotr. P. Montvilos.

ta už 729,24 milijonus pezečių. Sovietai Ispanijoje perkosi už 86,65 milijonus pezečių ir šiam kraštui pardavė už 725,25 milijonų pezečių.

Kaip iš šių duomenų matyti, ispanai, po 25-rių metų atokumo ir nuošalumo nuo raudonojo bloko, kreipia jin savo akis, nes tikisi surasti savo gaminiams neblogą rinką.

PHILADELPHIJOS ZINIOS

Balfas kviečia narius ir ne narius, kurie galėtų būti nariais, į metinį susirinkimą. Bus daromas pranešimas iš kur perieitais metais gauta 1500 dol. pelno. Susirinkimas įvyks Lietuvių Banko patalpose 202-204 N. Broad St., sekmadienį, sausio 30 d., 3 val. 30 min. po pietų.

Mingaila Milas išrinktas L. Muzikinio klubo prezidentu. M. Mingaila yra vienas iš Phila. L. Bendruomenės vicepirmininkų ir šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto pirmininkas.

Aqua orkestras su žilvinčiais Convention Hall turės 7 pasirodymus philadelphiečiams, geriau nei juos matėme Naujųjų Metų parade. Čia juos matysime patogiai sėdėdami salėje, kur telpa 15,000 žiūrovų. Dalis šių pasirodymų pelno eis parado drabužių išlaidoms apmokėti. Parado drabužiai kainavo apie 13,000 dolerių. Labai svarbu bilietus įsigyti ne prie įėjimo, bet iš Aqua orkestro. Bilietų reikalą galima kreiptis į orkestro kapitoną E dvardą Venckų, tel. — HA 4-0769.

K.Č.

ELIZABETH, N.J.

Vasario 16 d. iškilmingas minėjimas įvyks vasario 13 d. 5 val. p.p. Lietuvių Laisvės Salėje. Kalbės rašytojas Paulius Jurgis iš New Yorko. Meninę programą išpildys šv. Petro ir Povilo parapijos choras vadovaujamas muz. V. Mamaičio. Minėjimą rengia Elizabetho Apyl, Liet. Bendruomenė.

LAISVĖS VARPO SUSIRINKIMAS

Worcestery, Mass., sausio 16 įvyko lietuviškos radijo valandėlės "Laisvės Varpo" sprendėjų metinis susirinkimas. Atidarytą valandėlės vedėjas Petras Viščinis, į prezidiumą pakviesta valdybos nariai — vicepirmininkai J. Kapočius, J. Andrušionis, Ed. Meilus, izd. E. Grušienė ir sekretorius Alg. Zikas.

Pranešimus padarė pirmininkas P. Viščinis, išdėstė E. Grušienė. Pajamų buvo 6925,59 dol. išlaidų — 6,524,70 dolerių. Svarbiausios pajamos iš parengimų — 2368,54, aukų gauta 2,880,80 už skelbimus 1,488 dol. Radijo stočiai sumokėta 4747,17 dol. valandėlės vedėjui 1300 dol.

Susirinkusieji pasisakė, kad sutartį atnaujinant, būtų pereita prie trumpųjų FM bangų, tai ypač sutaupytų pinigų, tereikėtų už vieną transliaciją mokėti tik 22 dol.

Nauja valdyba neišrinkta, sudarytos tik atskiros finansinės komisijos Bostone, Brocktone ir Worcesteryje.

— Pavergtų Europos Tautų seimas balandžio mėn. planuoja suruošti simpozijumą apie tikėjimo persekiojimą rytų ir vidurio Europoje. Į simpozijumą pramatoma pakviesti visų tikybė atstovus.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primum užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

ŠIAIS LAIKAIS ir šūnes mokosi mandagumo.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY INC.

turi malonumo pranešti kad 1966 vasario 1 d. vėl atidarytas

JERSEY CITY SKYRIUS

kuriam vadovauja nauji asmenys. Čia rasite įvairiausių audinių, kilimų, lovų uždangalų, skarų, megstuku, plaukų kirpėjams frankių, kojinių, moteriškų apdarų ir t.t. Kainos labai žemos. • Atidaryta: Treč. ketv. penkt. ir šeštadienį nuo 9 iki 6 ir sekmadieniais 9-1; kitais atvejais — susitarus.

303 GROVE STREET Tel. HE 5-6368

Svarbus leidinys jūsų sveikatos apsaugai . . .

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI

Tu gali pramatyti savo širdies priešuolį ir jo išvengti. Tokio vardo knyga jau atspausa. Joje sudėtos naujausios mokslo žinios apie širdies priešuolių išsivystymą ir apsaugojimą nuo jų.

— Knygos kaina \$3.75 —

Užsakymus siųskite DARBININKO administracijai, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

LIUDOS MIKULSKYTĖS įvairių moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išveiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, blizkutes, kojinės. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.

95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)

Skolintis automašinos, namu remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: Šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poilsodavimui pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
Šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖM ir POBŪVIAM

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

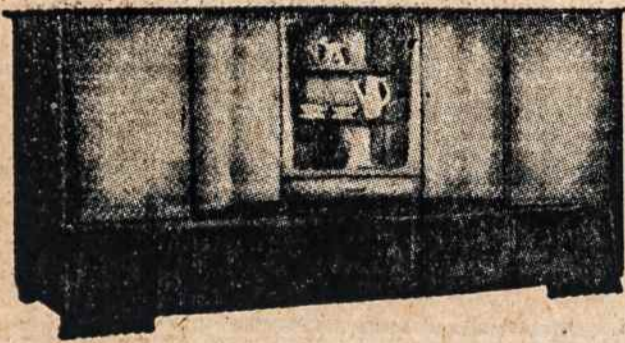
BROOKLYNO romovėnai sausio 22 d. savo posėdyje, kada P. J. Montvila rodė savo filmą. Nuotr. P. J. Montvilos.

Cafe Geiger
206 East 86th Street (Tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR
ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA
Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur
JAV-se

ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400

Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad.
iki 6 v. vak

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias dešros

Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausių mėšos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėkite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047

(Tarp 85 - 86 gatvių)

Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

Astoriijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

UŽSISAKYKITE LIETUVIŠKŲ PAPIGINTŲ KNYGŲ

RELIGIJA, FILOSOFIJA

Mano katekizmas, vaikūčiam, spalvotas	1.00
Šv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
Tikybės vadovėlis, katekizmas paaugusiems	1.00
Katalikų katekizmas, suaugusiems platus religijos aiškinimas	3.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmadi., šventad.	2.00
Šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Gegužės mėnuo, Tėv. K. Bučnio, O. F. M.	1.50
Šv. Pijus X, kun. J. Petrėno	1.00
Šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikai, pasaulėžiūra ir politika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	2.00
Marijos apsišėikimas Liurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranašystės apie pasaulio pabaigą	1.00
Eisiu pas Tėvą, kun. J. Burkaus	0.50
Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Negesinkime aukurų, vysk. V. Brizgio	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio	1.00
Jaunuolio būdas, kovos, mokslas, religija, Tilhamer Thoto (keturios knyguotės)	2.00
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Čižiūno	1.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	10.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas	12.00
Ateitininkų vadovas, kun. S. Ylos	3.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	2.00
Šv. Pranciškus Asižietis, T. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl	8.00
Ateitininkų ideologija, St. Šalkauskio	2.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Žilio	3.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00

ISTORIJA, GEOGRAFIJA

Vysk. M. Valančiaus biografija, V. Biržiškos	1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	2.00
Ceslovas Sasnauskas, J. Žilėvičiaus	1.00
Lietuviškąjį išėjimą, prel. Myk. Krupavičiaus	2.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai	1.00
Argentinos lietuviai	2.00
Lietuvos vaizdėliai, A. Zemačio	1.00
Trys ultimatumai, dr. P. Mačiūlio	1.50
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I ir II tomas	12.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	3.00
VI Nagius - Nagevičius, dr. B. Matulionio	6.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos	5.00
Teroro ir vergijos imperija Rusijoje, K. Bielinio	2.00
Su Minija į Baltiją, kan. M. Vaitkaus	1.50
Negestanti šviesa (marijonai), kun. Pr. Garšvos	3.50
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo	5.00
Lietuvos spalvotas žemėlapis	2.50

BELETRISTIKA

Valentina, A. Vaičiūlaičio	1.00
Susitikimas, J. Gailliaus	1.00
Gundymai, J. Gailliaus	1.00
Pabučiavimas, J. Grušo	1.00
Kryžiuočiai, H. Sienkavičiaus (trys tomai)	5.00
Kalvos ir lankos, A. Baranausko	2.00
Uždraustas stebuklas, S. Būdavo	1.50
Saulės grįžimas, A. Barono	1.50
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano	1.50
Grožyvdės melis, P. Orintaitės	2.00
Purienos po vandeniu, Pulgio Andriūšo	1.50
Dažytas vualis, W. S. Maughamo	3.00
Gyvenimas yra dailus, V. Volerto	2.50
Sveiki, gyvi, J. Porojaus	2.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	1.00
Zvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	2.00

POEZIJA

Atviros marios, L. Ahdriekaus	2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonė, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio	1.00
Žemės pakopos, J. Blatrušičio	1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės	2.0
Beržų pasakos, O. B. Audronės	1.50
Sacra Via, A. Tyruolio	1.00
Aukos taurė, S. Santvaro	2.50
Veidrodinis jūros dugne, V. Bogutaitės	1.00
Vidurdienio sodai, B. Brazdžionio	4.00
Poezija, J. Aisčio	6.00
Respublika, S. Lauciaus	1.00
Anykščių šilėlis, A. Baranausko	5.80
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės	2.50
Aušros zvaigždė, A. Tyruolio	1.00
Sidabrinės kamanos, K. Bradūno	2.00

MENAS, MUZIKA

Art Collection, pranciškonų meno galerija	6.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	5.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Lietuviška muzika, Č. Sasnausko	2.00
Kašdų balsai, mišriam chorui	1.00
Liaudies dainos, K. Baniščio	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00

VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI

Elementorius E., Ig. Malėno	2.00
Kregždutė, A. Rimkūno, pirmoji dalis	2.50
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	3.00
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	3.25
Svirplio muzikanto kelionės, V. Tamulalio	2.00
Keturkojis ugniagesys, D. Bindokienės	2.00
Kas gražu, vaikams piešinėliai	0.75
Gulbė karaliaus patį, liaudies pasaka	1.25
Dvylika brolių juodvarniais lakstančių, angliška	1.00
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės	3.00
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio	3.50
Gintaras, J. Plačo	4.00
Tėvų šalis, S. Jonynienės	3.50

MALDAKNYGĖS

Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	3.00
Būk mums malonus, kan. F. Bartkaus mažas lietuviškas sekmadienio mišiolas	3.00
Marija, gelbėki mus, Sibiro lietuvių maldaknygė	1.25
Didžioji savaitė	1.00

IVAIRIOS

Lietuvių Moks. Akad. Suvažiavimo Darbai IV	6.00
Lietuvių Moks. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangų keliai, astronomija, kun. P. Vaverio	1.50
Lietuva — Europos nugalėtoja	2.00

Darbininko administracijoje veikia spaudos kioskas, gaunami naujausi lietuviški leidiniai, maldaknygės, kryžiai, gintaro ir odos darbiniai, ilgo grojimo plokštelės, atvirukai iš pasaulinės parodos.

Rašyti ar kreiptis:
DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221
Telefonas — GLenmore 2-2923

JAUNOJI lietuvaitė. Nuotr. V. Maželio

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bevervijo turnyras, Olandijoje. Po penkių ratų pirmavo didmeistriai L. Polugajevskij, S. S-ga, ir jugoslavai B. Ivkov, turėdami po 3½ tš. Islandijos turnyre pirmąją E. Vasjukov, S. S-ga.

Boston Sunday Globe, sausio 16 ir 23 d.d. talpino Metropolitano lygos lentelės, kuriose įvardinti buvo Lietuvos ir Lietuvos lietuviai.

Vos išvengta pralaimėjimo. Tarp klubinėse Bostono rungtynėse praėjus penktadienį, tarp Lietuvos ir Cambridge I užvėrė tokia kova, kad ne daug trūko iki pralaimėjimo. Po lietuvių pergalės prieš stipriausią lygos komandą — Cambridge II, atrodė laimėjimas prieš Cambridge I bus pasiektas nesunkiai, juo labiau, kad varžybos įpusėjus partijų padėtis rodė lietuvių pranašumą. Tačiau nepasiejo be "bet". Netrukus Cambridge vedė 2-0. Nedaug beždėjdo K. Merkio ir V. Ezerinio atgriebti taškai, nes Aigis Makaitis tuo metu buvo be figūros, kovoj su adv. Harold Dondis, S. Globe, "Chess" sk. vedėju. Visa laimė, kad Makaitis nepasimetė: kietai kovodamas pagavo dvi figūras už savo bokštą ir susikūrė praeinamą pėstininką. Po 4½ valandų kovos, partija buvo nutraukta Makaitiui išloštinio padėty. Rungtynės bus laimėtos, santykiu 3-2.

Lietuvių B šiukart gavo taškus (5-0) be kovos, nes Tufts universiteto komanda kažkodėl nepasirodė. Komanda po aštuonerių rungtynių turi 5 laimėjimus ir stovi 4-5 v. iš 17 komandų.

Cambridge II, po pralaimėjimo lietuviams, gerokai palūžo, nes į penktadienio rungtynes stojo be savo ekspertų Lukowiak ir O'Keefe ir buvo sudorota Boylston vyrų, kurie dabar

iškopė į lentelės viršūnę su 5-1 (1), 2 v. Harvard 5-1, 3 v. Lietuvos 4½ - 1½ (1), 4 v. Cambridge II 4-3. Bostono žiemos turnyrą be meistrų, sausio 22-23 d.d. laimėjo Harold Dondis, sukores 5-0! Trečioji vietoj Vilnis Ezerinis (lietuvių komandos talkininkas) su 4-1.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-convosoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefonken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

REQUEST RECORD

Naujausias ir geriausias autentikos ilgo grojimo lietuviškos plokštelės. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklą. Galite gauti savo apylinkės krautuose arba užsakyti adresu: REQUEST RECORDS, Inc. 66 Mechanic St. New Rochelle, N. Y.

Prašykite nemokamų katalogų.

Baisogaliečių Klubo narij
ANTANĄ TEREBEIŽĄ,
seserį Joaną Sluoksnaitienę, kitus gimines ir artimuosius, jo broliui a.a. JURGIUI okup. Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame.
Baisogaliečių Klubo nariai

A + A
ANTANUI JANKAUSKUI
Lietuvoje mirus, dukroms J. Vytuvienei, S. Alienei ir dr. B. Jankauskui bei jų šeimoms gilia užuojautą reiškia
Viktorija ir Juozas BAGDONAI

Mielai kolegei JADVYGAI VYTUVIENEI ir šeimai, mylimam tėvui, uošviui ir seneliui
A + A
ANTANUI JANKAUSKUI
mirus, reiškiami nuoširdžią užuojautą
New Yorko - New Jersey Lietuvių Dantų Gydytojų Draugija

SPORTAS

TEŠIAMAS FUTBOLU SEZONAS

Ateinantį sekmadienį žaidžia trejos Liet. Atletų Klubu futbolo vienuolikės. Pirmoji komanda pirmenybių rungtynes žaidžia prieš Shamrock, prieš kuriuos pirmame rate pralaimėta 0:6. Mūsų šiuo laukia sunkus uždavinys, nes priešininko komanda šį sezoną yra laimėjusi iki šiol visas pirmenybių rungtynes. Rungtynės įvyksta Gaelic parke 242 St. ir Broadway, Bronx. Pradžią 2:30 val. Rezervinės žaidžia ten pat 12.45 val. Jauniai turi taurės varžybų rungtynes prieš čekoslovakus, namie, t.y. East N.Y. aikštėje. Pradžią 11 val. Atletas

SERVICE
MASCAR REALTY
Real Estate and Insurance
We are prepared to buy your home
All Cash Within 24 hours
3399 East Tremont Ave Bronx
Call UN 3-4108 or SY 2-5900

DISPLAY
TAM IGNITION
MERCURY OUTBOARD MOTORS
437 E. 72 St. N. Y. 21, N. Y.
RH 4-5011
Sales - Parts - Service
Ask for Mr. Joe Pucci

Study singing with Maestro ALFREDO SALMAGGI NY's famous vocal instructor and Grand Opera Impresario. Voice Lessons, Coaching and preparation for Debut. — Residence Studios: 1 Quentin Road, Cor. Stillwell Ave., Brooklyn 23 CL 6-8002

NURS. HOME
A Home Away From Home
DALEVIEW NURSING HOME
Completely Equipped. TV, Lounge, Dining room. Special diets, Chapel, lovely grounds, 24 hour service by Nurses, Physicians and Dentist. — 530 Fulton St. Farmingdale, L. I. 516 - 694-6242

REAL ESTATE
J. A. HURRY AGENCY
Specializing in Ocean Grove Property
Established over 50 years
66 Main Ave Ocean Grove
Call 201 - 774-4132

E. A. Dow, Realtor 280 Broadway, S.I., N.Y., Interested in living on Staten Island? If you want to build, buy or rent, come see us, we will help you. We have land to build on. Just tell us what you want. We build homes close to schools and shopping areas to your specifications. Call Ben Harris YU 1-1404.

MERCURY GIFT SHOP, INC.
101 1st AVENUE, NEW YORK CITY • Tel. OR 4-3930
reprezentuoja
Globe Parcel Service, Inc.
Siuntiniai į: Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus
Siuntinių pristatymas garantuojamas
Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų užtiesalai ir kt. • Pirmam užsakymui ir raštu. Jums patarnaus lietuviškos moteriškos, kalbant įvairiom kalbom. Mandagus kruopštus ir nebrangus patarnavimas. Atidara nuo 8:30 ryto iki 8:00 vakaro; sekmadi. nuo 8:30 iki 4 popiet. Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tūkstančiai klientų visose JAV-se

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Ivairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.

STUKAS
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N. J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE
MIKES GENERAL TRUCKING
5 Boro Service Reasonable Rates
We buy and sell secondhand furniture. We are lic and bonded
344 Broadway Bklyn
Call EV 4-9371
ask for Mr. Mike Romano

Long Island Beauty Institute
Oldest in Nassau & Suffolk counties
Day and nite classes. Free lifetime placement service. Use our easy payment plan. Send for free brochure — 35 Centre Street, Hempstead call 516 IV 3-6259 Dept. "C"

Convalescent - NURSING HOME
Terminal and Incurable Cases
Hospital 25 miles from N.Y.C. Excellent care 24 hour nursing care & medical service. Catholic church within the area. Call 516 FR 8-0800 Ext I — ask for Mrs. Ludecker

V. PINTO
Furniture Refinishing and Remodeling
Piano refinishing our aim to make your old piano like new. All work stripped to bare wood
702 E 212 St Bronx N.Y. — Call OL 5-9819

HOUSES FOR SALE
Rooming Houses Apartment Houses
3 & 2 Family Houses
Manhattan Brooklyn Westchester and Bronx Low Down Payments
Call AU 6-6880 Mr. Murray
740 St. Nicholas Ave N.Y.C.

ANTON MORRIS & ASSOC
INCOME TAX RETURNS
Federal Income Tax Returns prepared all form.
For fast prompt service call 201 - 694-7555 / 835-1221

COVENTRY MOVING & STORAGE INC.
Specializing in personalized service for the expert boxing of household and commercial items for international personal world wide.
230 East 63 St NYC TE 8-5430

Miss ELIZA EADDY, Dressmaker
Experienced A-1 Alterations
Remodeling, Copy, Sample
Maker Styles Arranged
Low prices in my home
Call 297-1585

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
Auto Repairs by Skilled Mechanics
Shellbay Road
Cape May Court House
MAYVILLE, N. J.
Call 465-5607

"BEAT THE STRIKE"
with a
HONDA MOTORSCOOTER
Low cost—125 miles per gal. \$249
Free lessons—Insurance avail.
SCHUMAN SALES CORP.
2206 Nostrand Ave., B'klyn
GE 4-7220

KARLONAS FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių statyvių už priėmimą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balzamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenimis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4325

Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.
Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių statyvių už priėmimą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Dail. B. Gedvilienė padovanojo paveikslą, kuris bus leidžiamas laimėjimui studentų ateitininkų blynų baliuje vasario 12 Maspetho parapijos salėje.

Ateitininkai sendraugiai kviečiami dalyvauti pamaldose sausio 30 d. 9 v. Maspetho lietuvių bažnyčioje. Pamaldos bus laikomos už tragiškai žuvusį stud. Antaną Vainių. Atsilankyti prašo sendraugių skyriaus valdyba.

Vliko pirm. V. Sidzikauskas pasakys pagrindinę kalbą iškilmingame Vasario 16 minėjime, kuris bus vasario 13 sekmadienį, 4 v. popietį Websterio salėje Manhattane. Meninėje programos dalyje girdėsime New Yorko vyrų chorą ir kanklių muziką. Po programos bus šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui. Apreiškimo parapijos bažnyčioje tą dieną 11 val. bus iškilmingos pamaldos, kuriose visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Visus New Yorko ir apylinkių lietuvius, ypač jaunimą, minėjimo iškilmėse dalyvauti kviečia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pirmininku šiemet yra adv. St. Briedis.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo valdyba priima savo narėms, kad trečiadienį vasario 2, 7:30 v.v. susirinkimas įvyks klubo narės V. Šileikienės bute, 86-09 St., Woodhaven, N.Y.

Balfo koncertas bus šį šeštadienį, sausio 29, Franklin K. Lane mokyklos salėje. Programą išpildys solistė Prudencija Bičkienė, akordeonistas Charlis Daubaras, poetas humoristas Antanas Gustaitis, pianistas Aleksas Mrozinskas. Koncertu baigiamas Balfo vėjus. Pradžią 7 v.v. Punktualiai.

Išnuomojami 2 kambariai su baldais East New York sekcijoje Brooklyn. Teirautis telef. AP 7-6127.

Išnuomojamas mažas 4 kambarių su balkonu butas. Informacijai kreiptis HI 1-2492.

Vytautas Bacevičius, pianistas-kompozitorius, sausio 30 koncertuoja Long Island Institute of Music, 78-39 Parsons Blvd., Flushing, N.Y. Jis atliks visą piano koncertą, antroje koncerto dalyje paskambins ir 3 savo kompozicijas. Pradžią 3 val. lėjimas nemokamas. Jis ten dėsto pianiną Master klaseje, moko 4 dienas savaitėje, Bridgeport, Conn., moko 2 dienas, šeštadienio vakarais Nola Studijos Manhattane.

Universitetuose pakviestas skaityti paskaitas apie moderniąją muziką. Be to, koncertuoja, komponuoja, vasarom važinėja į Paryžių.

Getulingos pamaldos už tragiškai žuvusio studento Antano Vainiaus sielą bus sausio 30 d. 9 val. ryto Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje. Organizuoja New Yorko studentai ateitininkai ir kviečia visuomenę, o ypač jaunimą pamaldose gausiai dalyvauti.

Religinis kongresas rengi komitetas posėdžiavo sausio 19 pas prel. J. Balkūną. Kalbėtaisi kongreso programos detalių reikalu. Kongresas įvyks rugsėjo 3-5 Washington. Be religinės ir akademinės dalies dar pramatomu esena — procesija, kurią suorganizuoti imasi jaunimas.

SOL. PRUDENCIJA BICKIENĖ dainuoja Balfo vėjus užbaigimo koncerte šį šeštadienį, sausio 29 d. Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene.

ROTOS ANSAMBLIS šiemet švenčia 25 metų sukaktį. Ansambliui vadovauja muz. Al. Kačanauskas, jam talkina Liudas Stukas. Šiuo metu ansamblis rengiasi metiniam Rutos radijo koncertui. Nuotr. R. Kisieliiaus

PRAKTIŠKI PATARIMAI VASARIO 16 RENGĖJAM

Praeitų metų lapkričio mėn. po sėkmingo žygio į Jungtines Tautas, kalbėta, kad šiemet bus pavesta jaunimui rengti Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Šiemet jaunimo metai, — tegu jie pratinas vadovauti, kalbėti, atlikti programą.

Tačiau taip neįvyko. Senieji rengėjai ir šiemet senu stiliumi rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Jau esame kėlę balsą ir dabar norim priminti kai kurias to "seno stiliaus" negeroves.

Seniau per tokius minėjimus kalbėdavo "nuo visų srovių" ir klausytojams sukeldavo prakaito sroves, kai reikėdavo išklausti porą valandų. Dabar padaryta pažanga: užtenka dviejų kalbų, — lietuviškai ir angliškai. Bet ir dabar kalbėtojas dažnai pradeda nuo Mindaugo ir baigia Vliku, "irodinėja", kad Lietuva okupuota, — atseit, kalba visiem žinomus dalykus. Tiesa, sunku tokia proga kalbėti, bet jei kas sutiko, turi pasitempti ir nekartoti senų, visiem žinomų minčių.

Neužtęskit kalbų. Rengėjai turi aiškiai nustatyti laiką, kiek prelegentas gali kalbėti.

Susirinkimui vartojamos lietuvių ir anglų kalbos. Štai koks Alto pirmininkas, kuriam rotacine tvarka tenka pirmininkauti, lipa ant scenos ir kalba. At-

sitinka, kad jis gerai nemoka jokios vienos kalbos. Tokiose iškilmingose šventėse to negali būti. Turime labai daug žmonių, kurie abi kalbas — lietuvių ir anglų — moka be klaidos, kalba geru akcentu. Tegu tokie žmonės vadovauja programai.

Rengėjai tegu atsimena, kad kiekvienas minėjimas yra savo-

tiškas spektaklis, vaidinimas. Jis turi būti iš anksto suplanuotas, apgalvotas, surežisuotas. Jau taip yra, kas užlipa ant scenos, turi vaidinti ir gerai vaidinti. Blogų artistų žmonės nemėgsta. Gerai sudaryta, išbalansuota ir neužtęsta programa turės kur kas didesnę pasisekimą.

Pastatykim paminklą kan. F. Kemėžiui

Spaudoje dažnai keliami balsai, kad reikia pagerbti žuvusius, išvežtus į Sibirą, nukankintus lietuvius. Siūloma jiems pastatyti kokį ypatingą paminklą.

Mum Lietuvos vyčiams, ALRKM Sąjungai ir kitoms mūsų organizacijoms reikėtų pradėti telkti lėšas ir pagerbti kan. Fabijoną Kemėžį, kuris tiek daug pasidaravo Lietuvos ir Bažnyčios labui. Mūsų išveivijoje vargu buvo kitas toks lietuvis, kurį taip būtų visi gerbę. Jis steigė lietuviškas organizacijas, rūpinosi lietuvių visais reikalais, kad jie tik neprazūtu svetimam krašte, kad nebūtų išnuodajami.

Grįžęs į Lietuvą, kan. prof. Kemėžis profesoriavo Žemės ūkio Akademijoje Dotnuvoje. Iš ten rusai okupantai išgabeno į Sibirą, kur jis ir mirė.

Vyčiai galėtų pagalvoti ir iki savo metinio seimo padaryti

sprendimą — kaip pagerbti šį taurų žmogų. Mum į pagalbą ateis ir mūsų dviasikijs ir kiti, kurie vertina kan. F. Kemėžio darbą. Žinau, jaunesni vyčiai nedaug težino apie jį, bet jų tėveliai lengvai papasakos, kiek jis daug nuveikė Amerikos lietuviams. Senieji Amerikos lietuvių dar ir dabar prisimena, kaip žmonės rinkdavos klausyti jo kalbų. Tas pats buvo ir vyčių organizacijoje. Jis mokėjo visus paskatinti bendram darbui, mokėjo nuraminti ginčus.

Būtų gražu, kad ir kiti atsilieptų į šį iškeltą mano klausimą. Toks darbas yra ne vieno asmens ir ne vienos organizacijos, nes kan. F. Kemėžis buvo visų mūsų vadas ir globėjas.

Iniciatyvos turėtų imtis Lietuvos vyčiai, AKRK Moterų Sąjunga, ALRK Federacija ir kitos mūsų organizacijos, kurioms jis yra tiek daug dirbęs.

Juozas Sadauskas

NEWARK, N. J.

Šiais metais sausio 28 sukaika 5 metai, kai mirė švento atminimo Kazimiera Klimienė gyvenusi Linden, N.J. Už jos vėlę sausio 30 d. 10 val. 30 min. Šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje Newark, N.J. bus atlaikytos iškilmingos šv. mišios, kurias užprašė Birutė Podleckienė iš Linden, N.J. Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami pamaldose dalyvauti.

Kunigų šalpos draugija paskyrė 300 dol. auką prel. Kazimierui Miliauskui, sunkiai sergančiam Brazilijoje. Prel. K. Miliauskas pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo žiauriai kankinamas bolševikų kalejimuose. K.P.T.

Pigiai parduodamas gerai išlaikytas automobilis. Skambinti dieną ir vakarais MI 7-5680.

Woodhavene išnuomojamas naujai dekoruotas kambarys su baldais. Graži aplinka, arti parko ir susisiekimo stočių. Kaina prieinama. Pageidaujamas vyras. Skambinti VI 9-5524.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y. Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmos pabaigos. Trečiadieniais — 12 val. dienos. Sausio 28 — iki vasario 2, 1966 Meniška, dramatinė film — "SOLANGE 'DU NOCH DA BIST'" Vaidina: M. Schell, O. W. Fischer, H. Krüger Priedinė film: "Der letzte Fussgänger" Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

BOSTONO ŽINIOS

Mokyklos mokinių tėvai (PTA) sausio 30 d. ruošia pyragų ir kitokių kepinų išpardavimą (bake sale). Išpardavimas vyks po kiekvienų mišių salėje po bažnyčia ir taip pat parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės.

Išmoka 100 milijonų. Sausio 21 d. Massachusetts Taxpayer Foundation įstaiga pranešė, kad valstybės taksų mokesčiai išėjusiems į pensiją valstybės tarnautojais ir metus sumoka 100 milijonų dolerių.

Bostono laikraštis Globe praneša žinią iš Washington, kad kitais metais tarp Bostono ir Providence bus paleistas naujas greitasis traukinys. Dabar tarp šių miestų kursuojantis greitasis traukinys važiuoja 90 mylių greičiu per valandą. Naujasis traukinys eis 160 mylių į valandą. Tokiu būdu iš Bostono į Providence reikės sugaisti tik apie 40 minučių. Šiam projektui Commerce Department jau paskyrė 2 milijonus dolerių.

Slogu epidemija. Massachusetts pietinio pajūrio miestus užklupo vadinama virus epidemija. Daugelyje miestų net uždarytos pradžios mokyklos. Valstybės sveikatos departamento pareigūnai mano, kad 10 dienų laikotarpyje ši epidemija pasieks ir patį Bostono miestą.

Donatas ir Elena Valeišai nupirko Kaz. Plevoko kepyklą, kurią gražiai atremontavo, įsigijo naujų mašinų. Šioje kepykloje naujieji savininkai kepa įvairius pyragaičius, spurgas, rištainius, obuolinius ir kitokius lietuviško skonio pyragus. Nuo sausio 25 pradėta kepti ir lietuviška duona. Donatas Valeiša yra buvęs Kauno "Paramos" kepejas.

VERTINGA DOVANA

Vyriški ir moteriški šveicariški Henry Moser 18 karatų aukso ar nerūdijančio metalo 17 ir 21 akmenų laikrodžiai. Naujausios gamybos parduodami urmo (wholesale) kainomis. Del katalogų ir kitų informacijų kreipkitės

S. V. STARAS
Importer — Mail Order
23 Mendon Street
Worcester, Mass., 01604

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

LONG PLAY - STEREO - HI-FI - LITHUANIAN RECORDS

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st.	\$6.00	\$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo \$6.00	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rutos ans. 16 dainų. St.	\$5.00	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara		5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų		8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 taut. šokių		4.00
Teždi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų		4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgroti 18 liet. šokių		4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerčenės komp. įdainuota 12 liet. dainų		4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. \$5		4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų		4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių		5.00
Tėvynės aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6		5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liet. dainų. St. \$7.50		6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patrijot. maršų		7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienis, 13 lietuviškų dainų solo		5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00		10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių		4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų		5.00
Rozės ir tylius vakarai, V. Stankus, 11 lengvųjų muz. šokių		5.00
Ar pamenai, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6	5.00
Suk, suk rateli, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų		4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštės)		11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos		3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai		4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės		5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų		4.00
Liaudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų		5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinių		5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių		po
Clevelando vyrų oktetas, 12 muzikos šokių.	Stereo \$6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno		6.00
Dainuojame su Rūta, Rutos ansam. 17 liet. dainų. Streo	\$5.00	4.00
Lione Jodis kontralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio plokšt.		5.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras		5.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo \$6.00		5.00
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio		5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras		5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)		3.00
Lithuanian 2-speed record course		3.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys. Stereo	\$5.00	4.00
O ramunėle, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių		6.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos.	Stereo \$7.00	6.00
Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos. St.	\$5.50	4.50
Dvi Mamytės ir dvi dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų. St.	\$5.00	4.00
Tėvynės melė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų		4.00
Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės		4.00
Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų		4.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rutos ansam. 14 l. dainų. St.	\$5.00	4.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
(Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50c)

DVI MAMYTĖS IR DVI DUKRYTĖS: Veronika Mėlyniene, Elena Kidžienė, Marytė Mėlynytė ir Elytė Kidžytė. Jos dalyvaus Minkų radijo koncerte vasario 13 Bostone. Yra išleisusios ilgo grojimo plokštėlę, kurią galima gauti Darbininke. Nuotr. R. Kisieliiaus.

BLYNŲ BALIUS

Studentų At-ky Sąjungos N.Y. Draugovė
1966 m. vasario 12, šeštadienį
7 val. vakare

V. ATSIMAINYMO PARAPIJOS SALEJE
64-14 56 Road, Maspeth, N. Y.
Blynai — Laimėjimai — Bufetas
Šokiams gros Juozo Kazlo orkestras
KVIEČIAME VISUS ATsilANKYTI